

Handläggare: Ilona Tóth
Telefon: 08-508 24 083

Verksamhetsberättelse 2012 Skärholmen stadsdelsnämnd

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar följande:

1. Stadsdelsnämnden godkänner bokslut och verksamhetsberättelse inklusive bilagor för 2012 och överlämnar dem till kommunstyrelsen.
2. Resultatenheternas fonderade medel minskas med totalt 3,2 mnkr till 2013.
3. Omedelbar justering av protokollet.

Kerstin Sandström

Stadsdelsdirektör

Sammanfattning

Måluppfyllelsen inom inriktningsmål 1 och 2 har ökat under året jämfört med 2011 och nämnden uppnår i huvudsak målen Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök och Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras. Däremot är budgeten inte i balans. Nämndens kraftigt försämrade resultat i förhållande till årets prognoser föranleder ökat fokus på att förbättra rutinerna för uppföljning och dialogen med verksamheterna samt omedelbara åtgärder för att förhindra fortsatta underskott.

Bakgrund

Stadens nämnder ska enligt fullmäktiges regler för ekonomisk förvaltning redovisa ekonomiskt och verksamhetsmässigt utfall för året. Samtliga bokförda kostnader och intäkter ska ingå i bokslutet.

Ärendet

Rapporten ska ge en samlad bild av budgethållning, effektivitet och kvalitet i relation till beslutade mål. Under respektive mål anges måluppfyllelse och indikatorer visar uppnådda värden för året.

Ärendets beredning

Ärendet har utarbetats i samverkan med samtliga verksamhetsområden.

Sammanfattande analys

Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

Nämnden uppnår i huvudsak inriktningsmålet.

Arbetet med att öka tryggheten i stadsdelen har fortsatt och årets medborgarundersökning visar glädjande nog att såväl andelen personer som känner sig trygga i Skärholmen, som andelen som är nöjda med renhållning, har ökat.

Områdesutveckling genom Boendedialogen inom ramen för Söderortsvisionen har varit intensivt under året. Insamling av synpunkter skedde under våren i Vårberg och sedan dess har arbetet med åtgärder pågått. Under hösten gavs återkoppling av Boendedialogen i Skärholmen.

Upprustning har skett av Ekholmsparken och Flamingoparken som har utformats på ett sådant sätt att funktionsnedsatta ges ökade möjligheter att delta i vattenleken. Projektering och planering inför byggandet av Puckelbollplanen som ska ligga i Västerholmsstråket har genomförts under året. Vid Sättrastrandsbadet färdigställdes under året en ramp, badbrygga och vägar fram till dessa och ett utegym med belysning. Allt anpassat för hög tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning.

Skärholmsloppet är ett av årets nya och framgångsrika evenemang. Det startade på initiativ från förvaltningen med syftet att främja och öka kunskapen om hälsa. Skärholmsdagen genomfördes för andra året tillsammans med föreningslivet och andra aktörer i stadsdelen.

Under året har 416 ungdomar erbjudits sommarjobb, dessutom erbjöds 100 ungdomar arbete under jullovet. Ett flertal ungdomar har arbetat med 127 sommarfestival och 127 vinterfestival. Festivalerna anordnas av ungdomar själva under ledning av förvaltningen samt i samarbete med många föreningar och organisationer i Skärholmen samt polis och räddningstjänst. Festivalerna har vuxit för varje år och blivit en stor succé som innebär många olika aktiviteter för både barn och ungdomar samt deras familjer under sommar- och jullov.

Stadsdelens fritidsverksamhet för ungdomar, Andra Hemmet och fyra mötesplatserna, har konkurrensutsatts under året. Fryshuset kommer därmed att driva verksamheten åt stadsdelsnämnden från och med 1 april 2013.

Andelen personer som är beroende av ekonomiskt bistånd minskar. Trots detta uppfylls inte målet när det gäller att minska andelen vuxna som har ett långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd. I Skärholmen behöver många hushåll stöd under längre perioder. En stadig minskning har dock skett sedan 2011 och utfallet har även förbättrats sedan tertial 2.

När det gäller hållbar livsmiljö så uppnås inte målet helt beroende på bristande tillgång till gas samt långa köer till gasstationerna. Nämnden har enbart miljöbilar och har under året införskaffat två elbilar.

Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras

Nämnden uppnår i huvudsak inriktningsmålet.

Målet andel utbildade förskollärare har inte uppnåtts trots att nämnden arbetat aktivt för att anställa fler förskollärare vid vakanta tjänster, vidareutbildat barnskötare till förskollärare samt satsat på mentorskap. Inte heller när det gäller andelen nöjda föräldrar avseende trygghet och säker miljö samt utveckling och lärande har målen nåtts. Skärholmens språkprogram som ska underlätta språkarbetet i förskolan har implementerats i verksamheten under året. Årets språkkartläggning visar att 90 % av barnen i förskolan även har ett annat modersmål än svenska.

Inom individ- och familjeomsorgen erbjuds barn och unga i ökad utsträckning stöd och behandling i öppenvård. Insatser bedrivs utifrån evidens- och kunskapsbaserade metoder. I behandling och insatser är målsättningen att stärka de resurser som finns i familj och nätverk. Inriktningen är att hitta hållbara lösningar i öppenvård, att minska institutionsplaceringar och förkorta vårdtiderna.

Den grupp som ökat mest gällande nöjda omsorgstagare är äldre personer med hemtjänst, där nöjdheten under ett år förbättrats med 18 %. Även om resultatet är stadsgemensamt och inkluderar samtliga utförare av hemtjänst i stadsdelen visar utvecklingen liknande resultat för stadsdelens egen regi av hemtjänst. De riktade förändringsinsatser och det utvecklingsarbete som bedrivits inom hemtjänsten har gett resultat. Flera satsningar har bedrivits för att öka beläggningen på Sättra vård- och omsorgsboende. En avdelning har omvandlats för att nå en bredare målgrupp. Samtidigt har behoven av särskilt boende minskat, vilket medfört att beläggningen vid årets slut inte motsvarar förväntningarna och därmed också påverkar resultatet negativt. En ökning har skett jämfört med föregående år avseende nöjda brukare, maten smakar bra och upplevelsen av trygghet inom vård och omsorgsboende. Samtliga indikatorer når nu upp till årsmålen.

Vissa utvecklingsmöjligheter kvarstår för att nå upp till årsmålet för hur personer med funktionsnedsättning upplever att de kan påverka insatsens utformning. För att öka upplevelsen av delaktighet och öka antalet genomförandeplaner har riktade utbildningsinsatser bedrivits. Avdelningen når inte målet för antal upprättade genomförandeplaner även om en ökning med omkring 22 % skett jämfört med tidigare år. Genomförandeplanen är ett kvitto på delaktigheten av verkställigheten och för den enskilde ett viktigt verktyg för att kunna påverka insatsens utformning.

Budgeten ska vara i balans

Nämnden uppnår inte målet om budget i balans. Före resultatöverföringar redovisas ett underskott om 23,7 mnkr. Efter resultatöverföring uppgår underskottet till 20,5 mnkr. Delar av underskottet beror på engångskostnader under året. En omstrukturering har gjorts avseende förvaltningens centrala lokaler vilket har inneburit flyttkostnader om ca 7 mnkr, flytten innebär dock att hyreskostnaderna minskar

under kommande år. Under året har flera förskolor rivits för att bygga nya modernare förskolor vilket har inneburit ett restvärde om 3,2 mnkr som nämnden fått betala till Sisab. Projektering av nya förskolor har uppgått till 2,4 mnkr och verksamhetsanpassning av ytterligare en förskola till en kostnad om 1 mnkr.

Budgethållning förutsätts utan att äventyra kvalitet och stabilitet i verksamheterna och ekonomiska prognoser och analyser ingår i berörda chefers ansvar och uppdrag. Varje månad har chefer med budgetansvar med stöd av administrativa avdelningen tagit fram prognos på årsutfall för 2012. Nämndens kraftigt försämrade resultat i förhållande till årets prognoser föranleder ökat fokus på att förbättra rutinerna för uppföljning och dialogen med verksamheterna samt omedelbara åtgärder för att förhindra fortsatta underskott.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:S INRIKTNINGSMÅL 1:

1. Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

Förvaltningen uppnår i huvudsak inriktningsmålet. Årsmål under verksamhetsmålen 1.2 Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande uppnås delvis såväl som målet att Stockholms livsmiljö ska vara hållbar. Andel miljöbränslen i stadens miljöbilar och andel gas i förvaltningens gasbilar är för livsmiljö de indikatorer där målen inte uppfylls helt. Orsakerna till detta är bristande tillgång på fordonsgas som genererar långa köer vid tankstationerna. Förvaltningen har under året arbetat med en av två identifierade sårbarheter, och når därmed inte målet för indikatorn "Andel identifierade sårbarheter som styrelse/nämnd avser att förebygga eller minimera under året", under mål 1.7. Rutinerna för sårbarheten avbrott i datakommunikation kommer att ses över under 2013.

Under året har förvaltningen samverkat med representanter för det lokala näringslivet, centrala förvaltningar, fastighetsägarföreningen i Skärholmen, företagarföreningar och Huddinge kommun där aktuella frågor som till exempel företagsutveckling och infrastrukturfrågor diskuterats. Sedan flera år finns en samverkan mellan olika myndigheter i syfte att öka tryggheten i Skärholmen och årets medborgarundersökning visar att medborgarna i Skärholmen upplever att tryggheten ökar.

Förvaltningen har under sommaren anordnat många fritidsaktiviteter för ungdomar där även ungdomar med funktionsnedsättning deltog. Särskilt lyckade satsningar har varit "127 sommarfestival" samt "127 vinterfestival". Fritidsenheten uppfyller ej målet för andel flickor och pojkar i årskurs 9 som ofta brukar vara på mötesplatserna. Fritidsenheten kommer därför att särskilt inbjuda dessa till mötesplatserna under 2013.

Som en del i förvaltningens fortsatta arbete att stärka arbetslinjen har ett stort antal ungdomar under året erbjudits feriearbete genom förvaltningen, såväl under sommar- som vinterlov. En del av ungdomarna fick arbeta i projektet "127 sommarfestivalen".

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.1 Företag ska välja etableringar i Stockholm framför andra städer i norra Europa

 Uppfylls helt

Målet för verksamhetsområdet uppfylls helt. Förvaltningen har arbetat utifrån målet att Skärholmen ska vara en attraktiv och trygg plats för dem som arbetar och bor här och för dem som besöker stadsdelen. Genom samverkan

med företagare, bostadsbolag och andra aktörer har förvaltningen verkat för att skapa gynnsamma förutsättningar för näringsliv och företagsamhet.

För utvecklingen av Skärholmen/Kungens kurva mot en framtida regional stadsdelskärna har förvaltningen aktivt deltagit i samverkansgrupper med representanter från Huddinge kommun, Stockholm Business Region, centrala förvaltningar samt fastighetsägare och företagare. Inom ramen för denna samverkan har ett projekt med konst i tunnlar genomförts.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel upphandlad verksamhet i konkurrens (alla nämnder)	28,54 %	25 %	35 %	2012

Kommentar: Aktivitetsplanen har följts. Under året har fritidsverksamheten upphandlats. I början av januari 2013 meddelades beslutet att erbjuda stiftelsen KFUM-Söder Fryshuset att driva verksamheten från och med den 1:a april 2013. Upphandling av socialpsykiatri har skjutits fram till 2013. Samtlig upphandlad verksamhet följs upp enligt stadsdelsnämndens ledningssystem för upphandlad verksamhet, vilket innebär att stadsdelsförvaltning och leverantörer i god samverkan följer upp och utvecklar avtalade åtaganden för att säkerställa leverans av verksamhet och tjänster till en hög kvalitet för brukare och medborgare.

NÄMNDMÅL:

Stadsdelsnämnden arbetar för att ge goda förutsättningar för näringslivet och för en utveckling av infrastrukturen

Uppfylls helt

Stadsdelsförvaltningen har varit aktiv i olika forum för att utveckla näringslivet och infrastrukturen till exempel när det gäller utvecklingen av Spårväg Syd, Förbifart Stockholm, Kungens kurva/Skärholmen och i arbetet med Söderortsvisionen.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Medborgarkontoret ska ge information och vägledning till personer som är intresserade av att etablera och driva företag.	2012-01-02	2013-12-31	

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar: I era medborgare som varit intresserade av att starta eget har fått vägledning på medborgarkontoret. Samhällsvägledarna har visat den information i ämnet som finns på www.stockholm.se, visat var blanketter finns och hur man fyller i dem på nätet, var man hittar information om upphandlingar, hur man betalar avgifter via nätet. Några medborgare har återkommit flera gånger när de behövt fråga mer. Det har visat sig vara bra att de fått inledande information och vägledning och sedan kunnat återkomma med fler frågor när de behövt. Sammanhållen information från åtta myndigheter har funnits som broschyr på medborgarkontoret, liksom en lättläst version i samma ämne. Genom avtal med Bromma sdf har medborgare i vårt område hänvisats till deras konsumentvägledare för vägledning på specialistnivå. En "starta eget" konsult från ALMI/IFS har varit tillgänglig på medborgarkontoret en dag per vecka under större delen av året. De vänder sig till entreprenörer som är på väg att starta eller redan driver ett företag.

	Stadsdelsförvaltningen är aktiv i olika forum för att utveckla näringslivet och infrastrukturen i närområdet och bidrar till att stadsdelen är attraktiv för företag och boende	2011-01-01	2014-12-31
---	--	------------	------------

Kommentar: Stadsdelsförvaltningen har aktivt deltagit i samverkansgrupper för Söderortsvisionen och företagarföreningar för att utbyta information och diskutera gemensamma frågor.

Genom arbetsgruppen med regionkärnan Kungens Kurva - Skärholmen i fokus har förvaltningen deltagit i och bevakat den regionala utvecklingen. I detta arbete ingår diskussioner kring och planering för framtida anpassningar till de nya förutsättningar och möjligheter som en regional stadskärna innebär för bland annat näringsliv och infrastruktur.

NÄMNDMÅL:

Stadsdelsnämnden arbetar för nämndens fastställda skrivelse om markanvisningar och byggnationer i Skärholmens stadsdel samt verkar för att olika upplåtelseformer finns tillgängliga för människor i livets alla skeden och möjlighet till bostadskarriär.

 Uppfylls helt

Skärholmens stadsdelsnämnd har bevakat att hänsyn tagits till tillgänglighet och mångfald i plan- och bebyggelsefrågor där stadsdelsnämnden haft möjlighet att påverka. Förvaltningen har haft tät kontakt med exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret samt olika byggherrar. Beställningar av verksamhetslokaler har gjorts både för stadsdelens och stadens behov. Förvaltningen har tillsammans med SISAB projekterat för fyra nya förskolor varav en, Vårholmsbackarna är klar. Stångholmsbacken är påbörjad och beräknas vara färdigställd i oktober 2013. Den tredje förskolan, Frimurarvägen,

kommer att gå till byggstart nästa år och den fjärde markanvisningen, Idleken, har återtagits på grund av att bostadsprojektet längs med Vårbergsvägen inte kommit igång - därmed finns inte underlag för denna förskola. Ytterligare en förskola, Torpgläntan, har förvaltningen och SISAB beslutat riva, på grund av uttjänta lokaler, och en ny förskola kommer att byggas på samma plats.

Det är viktigt att bostadsbyggandet i Skärholmen ökar och att de stora planerade projekten genomförs. Under året har inget bostadsprojekt varken påbörjats eller färdigställt. Byggherrar har svårt att få ekonomi i projekten, vilket har haft och inom den närmsta tiden kommer att ha en tydligt bromsande effekt på bostadsbyggnationen. Här finns i huvudsak hyresrätter, och därmed finns ett behov av fler bostadsrätter för att öka blandningen. Stadsdelsnämnden har och kommer fortsatt att ge dessa frågor hög prioritet.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnden ska delta aktivt i arbetet med utvecklingen av Skärholmen/Kungens kurva och Söderortsvisionen	2008-01-01	2014-12-31	

Kommentar: Genom Söderortsvisionen har stadsdelsförvaltningen tillsammans med Huddinge kommun varit delaktiga i Jobblotsens projekt KKS-academy - en förstudie gällande en högskoleutbildning och arbetsmarknadsutbildning mot handel. Förstudien visade att det finns intresse och utrymme för en lokal yrkeshögskola inriktad på handel med internationell prägel. Det finns också möjlighet att skapa goda samarbeten för praktikplatser inom en kortare arbetsmarknadsutbildning med denna inriktning. Till följd av studiens rekommendationer tar nu arbetsförmedlingen fram en sådan utbildning som ska genomföras under 2013.

Områdesutveckling genom Boendedialogen inom ramen för Söderortsvisionen har varit intensivt under året. Insamling av synpunkter skedde under våren i Vårberg och sedan dess har arbetet med åtgärder pågått. Under hösten skedde återkoppling av Boendedialogen i Skärholmen.

Stadsdelsförvaltningen har aktivt deltagit i samverkansgrupper med representanter från Huddinge kommun, Stockholm Business Region, centrala förvaltningar samt fastighetsägare och företagare kring utvecklingen av Skärholmen/Kungens kurva. Ett samarbetsprojekt med tunnelkonst har genomförts mellan Huddinge kommun och Skärholmens stadsdelsförvaltning. I september sattes tunneltavlor upp mellan Skärholmen och Kungens Kurva. Tunnelkonsten består av Skärholmselevers målningar och bilder. Därmed finns nu 13 utsmyckade tunnlar i Skärholmens stadsdelsområde och arbetet med detta fortsätter.

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
1.2 Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande

 Uppfylls delvis

Förvaltningen uppfyller delvis målet när det gäller andelen vuxna som har ett långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd men förvaltningen ser en stadig minskning sedan 2011 och utfallet har förbättrats sedan tertial 2.

Under sommaren hade 416 ungdomar sommarjobb i förvaltningen under treveckorsperioder. Förvaltningen erbjöd även ca 100 ungdomar fem dagars arbete under jullovet.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi (alla nämnder/bolag)	416 st	400 st	öka	2012

Kommentar: Totalt inkom 712 ansökningar från ungdomar om sommarjobb, varav 471 erbjöds arbete i treveckors perioder. 416 ansökningar resulterade i ett avtal, 54 ungdomar tackade nej och en avbröt sin anställning. Bland ansökningarna var fördelningen lika mellan pojkar och flickor.

70 av de 416 som tackade ja till sommarjobb, arbetade inom 127 sommarfestivalen.

Andel barn som lever i familjer som är beroende av ekonomiskt bistånd	8,7 %	9,8 %	4,5 %	VB 2012
---	-------	-------	-------	---------

Kommentar: Andelen barn som lever i familjer beroende av ekonomiskt bistånd har minskat stadigt under året. Socialtjänsten försätter samarbetet med föräldrar, jobbtorg, arbetsförmedling och andra aktörer för att stödja föräldrarna att bli självförsörjande.

Andel barn som växer upp i familjer med ensamstående föräldrar som är beroende av ekonomiskt bistånd	4,3 %	4,7 %	2,4 %	VB 2012
--	-------	-------	-------	---------

Kommentar: Andelen barn som växer upp i familjer med ensamstående föräldrar beroende av ekonomiskt bistånd har sjunkit något under året. Arbetet fortgår för att stödja föräldrarna till att klara egen försörjning.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	--------	-------------	--------

 Andel personer beroende av ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	4,94 %	5,4 %	2,4 %	VB 2012
---	--------	-------	-------	---------

Kommentar: Under 2012 har andelen personer beroende av ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen minskat med drygt 0,4 procentenheter jämfört med 2011, och nämnden når målet med god marginal.

 Andel ungdomar 18-24 år som är beroende av ekonomiskt bistånd i förhållande till samtliga 18-24 åringar i befolkningen	2,91 %	3 %	2,0 %	VB 2012
--	--------	-----	-------	---------

Kommentar: Sedan tertial 1 har andelen ungdomar 18-24 år beroende av ekonomiskt bistånd minskat med 0,3 procentenheter. Samarbetet med Jobbtorg och arbetsförmedlingen fortsätter för att stödja unga vuxna att snabbare bli självförsörjande.

 Andel vuxna som har ett långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	3,1 %	3 %	1,4 %	VB 2012
---	-------	-----	-------	---------

Kommentar: Förvaltningen ser en stadig minskning sedan 2011 och utfallet har förbättrats sedan tertial 2. I Skärholmen behöver många hushåll stöd under längre perioder. Totalt sett har dock medborgarnas behov av ekonomiskt bistånd minskat. Socialtjänsten bedriver ett aktivt arbete med de personer som står långt från arbetsmarknaden och samarbetar med Jobbtorg, arbetsförmedlingen och andra aktörer.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
------------------	------------	-----------	-----------

 I dialog med Jobbtorg Stockholm ta fram och tillhandahålla praktikplatser som passar stadens aspiranter	2012-01-01	2012-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar: Avdelningen för samhällsservice har under året haft fyra OSA-anställda och fyra med lönebidrag samt en FAS-3-praktikant. Enheterna inom förskola och fritid har totalt tagit emot 23 praktikanter. Fritidsenheten har även hjälpt till med att nå unga som står utanför arbetsmarknad och studier. Ungdomsrådet genomförde under våren en jobbdag för unga då även arbetsförmedlingen deltog. De enheter som kan ta emot praktikanter gör det. Förvaltningen har haft kontakt med Jobbtorget rörande praktikanter till aktivitetshuset Portis, men ingen aspirant har kunnat matchas mot verksamheten.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Införa öppen mottagning för budget- och skuldrådgivning, öppen varje vecka Kommentar: Öppen rådgivning kom igång i mars. Information har funnits på stadsdelens hemsida och bokning har skett via receptionen. Rådsökande har erbjudits 45 minuter per tillfälle. Rådgivningen har omfattat 126 nybesök, varav 42 gällde skuldsanering. Vid årets slut var 42 personer aktuella och 17 stod i kö. I samarbete med syokonsulenter vid Jobbtorg genomfördes under hösten en utbildning "Ekonomismart" för personer mellan 18-24 år med försörjningsstöd. Kursen erbjöds till 25 unga, sju deltog och var mycket nöjda enligt den utvärdering som gjordes. En brukarundersökning har nyligen skickats ut till de personer som kom för nybesök under 2012, resultatet bearbetas under januari 2013.	2012-01-01	2012-12-31	
✓ Medverka i arbetsmarknadsnämndens uppdrag om att i samverkan med stadsdelsnämnder och socialnämnden utvärdera de arbetsmarknadsinsatser som tillhandahålls samt utveckla arbetsmarknadsinsatser för de aspiranter som står långt från arbetsmarknaden Kommentar: Köp av externa arbetsträningsplatser har minskat då vi istället har använt de två EU-projekt som vi medfinansierar. Jobbtorg Resurs har utökat antalet platser.	2012-01-01	2012-12-31	
✓ Medverka i arbetsmarknadsnämndens uppdrag om samverkan med stadsdelsnämnderna och socialnämnden, utveckla arbetsmarknadsinsatser och ett gemensamt sätt att bedöma vilka som kan anses stå till arbetsmarknadens förfogande Kommentar: I samverkan med Jobbtorg Skärholmen har socialtjänsten testat det utrednings- och bedömningsinstrument som tagits fram. Bedömningsinstrumentet testas även under de första månaderna 2013, därefter sker utvärdering och implementering. Vi har abonnerat på två platser i ett EU-projekt för långtidsarbetslösa personer som trots stödåtgärder stått utanför arbetsmarknaden.	2012-01-01	2012-12-31	
✓ Kommunstyrelsen har i uppdrag att i samarbete med stadsdelsnämnderna, arbetsmarknadsnämnden och socialnämnden ta fram förslag på "en väg in" för personer som söker ekonomiskt bistånd	2012-01-01	2012-12-31	

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar: Syftet har varit att tillförsäkra att den som söker ekonomiskt bistånd snabbt ska kunna få rätt stöd utifrån sina individuella behov.

NÄMNDMÅL:

Stadsdelsnämnden möjliggör för individen att ta tillvara sina egna resurser och så långt som möjligt bli oberoende av försörjningsstöd.

Uppfylls helt

Antalet bidragshushåll har sjunkit med 45 under senaste 12 månadersperioden. Totalt har 702 ärenden avslutats, varav en fjärdedel på grund av att man har fått arbete eller börjat studera. Det genomsnittliga bidraget per hushåll och månad under året var 8211 kr, vilket är lägre än förra året.

Cirka fem procent av befolkningen i Skärholmen är helt eller delvis beroende av ekonomiskt bistånd. Detta är en sänkning med 0,4 % från 2011. Det vanligaste försörjningshindret är arbetslöshet, 6,3 procent av sökande i åldern 25-54 år och 3,1 procent i åldern 16-24 år och långtidsarbetslösa 36,3 procent. Av de arbetslösa var 60,4 procent födda utanför Europa. Introduktionsersättningen för flyktingar upphörde i april 2012. Flyktingar som inte omfattas av etableringsreformen har då ansökt om ekonomiskt bistånd. I de fall det varit möjligt har vi ansökt om ersättning i form av statsbidrag.

Handläggarna har under året utbildats i Motiverande samtal (MI) och används nu som metod för att lyfta fram människors egen motivation och tro på sin förmåga att genomföra förändringar. Vid sjukskrivningar kan förtroendeläkare anlitas. Vid behov har samarbete skett med andra enheter inom socialtjänsten. Stadsdelens KBT-terapeuter har på försök träffat långtidsberoende bidragstagare för kartläggning och samtal. Kontakten har lett till ökad kunskap om klientens problematik som ofta handlat om ångest, depression och fobier. Utvärdering visade att resultatet inte var som förväntat, varför insatsen avslutats.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Stadsdelsförvaltningen ska besöka alla Skärholmshushåll som har andrahands- eller inneboendekontrakt och har ekonomiskt bistånd. Årlig rapport om hembesöken och utfallet.

2008-01-01 2012-12-31

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar: I samband med utredning om ekonomiskt bistånd har ca 200 hembesök gjorts, främst hos sökande med förstahandskontrakt, men även hos sökande med andra-handskontrakt och hos personer som varit inneboende. Hembesök görs vid oklarhet om boendet t.ex. för att fastställa adressen eller hur många som bor i bostaden, då det förekommer att fler personer än den sökande är folkbokförda på adressen. Besök kan göras oannonserat. Hembesök har även genomförts för att utreda ansökan om ekonomiskt bistånd till exempelvis spädbarnsutrustning, sängar med mera eller i fall där kostnaderna för elräkningen varit ovanligt hög. Andra anledningar till hembesök kan vara oro för barn eller då sökande själv inte har kunnat ta sig utanför hemmet.

Som ett resultat av hembesöken har boendeförhållandena i de flesta fall kunnat fastställas. I ett tiotal fall har dock oklarheter kvarstått. I några fall har det framkommit att fler bor i lägenheten än vad innehavaren uppgivit. Handläggarna har fått en bättre bild av sökandens svårigheter såsom sjukdom eller missbruksproblem. Man har kunnat konstatera att det funnits behov av hjälp i hemmet eller sanering av lägenheten. I samband med hembesöken har kunnat konstateras behov av hemutrustning, klienter har också fått hjälp med blanketter såsom ansökan om förmån från försäkringskassan etc. I 35 fall var klienten inte hemma eller ville inte släppa in handläggarna. Ca tio klienter har tackat nej till hembesök

	Stadsdelsförvaltningen ska göra en individuell planering tillsammans med individen som visar den snabbaste vägen till egen försörjning	2008-01-01 2012-12-31

Kommentar: Socialtjänsten gör en noggrann kontroll för att säkerställa att endast personer som är i behov av försörjningsstöd bokas in. Detta för att stötta människor att i det längsta klara sin egen försörjning och inte hamna i bidragsberoende. Vid första kontakten görs en noggrann utredning av klientens resurser, möjligheter och behov av stöd. Därefter görs en arbetsplan tillsammans med klienten. Beroende på den sökandes behov och förmåga sätts delmål och mål, som regelbundet följs upp. Förvaltningen utreder om det finns andra ersättningar som den sökande har rätt till och arbetar för att hitta lösningar på boende och försörjning.

Jobbtorgs jobbplaner som har upprättats mellan coach och aspirant har kommunicerats med handläggarna. Samverkan har skett med arbetsförmedlingen.

	Stadsdelsnämnden ger tillsammans med olika aktörer stöd och insatser för att stärka personer till att klara sin egen försörjning	2008-01-01 2013-12-31

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar: Stadsdelsförvaltningen har deltagit i "samråd Sydväst" tillsammans med Hägersten/Liljeholmen, Älvsjö och Jobbtorg. Trepartsamtal, nätverksmöten och rehabiliteringsmöten med olika myndigheter och samverkanspartners har skett i enskilda ärenden. Regelbunden samverkan har också skett mellan enheter inom socialtjänsten, med andra stadsdelsförvaltningar, vårdcentraler, Jobbtorg och arbetsförmedling.

Förvaltningen har kunnat erbjuda ett flertal aktiviteter som på olika sätt ska leda till att sökande blir oberoende av ekonomiskt bistånd utifrån behov och förmåga. Jobbtorgs insatser har erbjudits till alla sökande som varit arbetslösa och hört till Jobbtorgs målgrupper.

En inventering av alla sökandes behov av insatser har gjorts för att erbjuda lämplig aktivitet så att sökande snabbt ska kunna bli självförsörjande. Stadsdelsförvaltningarna och Jobbtorgen har samverkat för att utveckla arbetsmarknadsinsatser och att ta fram ett gemensamt utrednings- och bedömningsinstrument som ska användas vid första kontakten med sökande.

Anslaget till arbetsmarknadsinsatser har använts för sökande som inte hör till Jobbtorgs målgrupper. Arbetsträning har erbjudits i verksamheter som bedrivs i stadsdelens regi liksom i EU-projekt UMA (Utveckling Mot Arbete) och X-plore. Socialpsykiatriens öppna verksamhet Portis och Blå Vägens Frivilligcentral i Sättra - kostnadsfria - har kunnat erbjuda liksom stöd i form av KBT-samtal.

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.3 Stockholms livsmiljö ska vara hållbar

Uppfylls delvis

Målet för verksamhetsområdet uppnås delvis. Indikatormålet om 85 % miljöbränsle i miljöbilarna uppnås inte. Det är fortfarande problem med tillgången på gas i området. Utbudet är otillräckligt vilket förvaltningen har påpekat tidigare vid ett flertal tillfällen.

En miljöhandlingsplan för hela förvaltningen är framtagen och arbetet med att integrera den i hela verksamheten har påbörjats.

Förskole- och fritidsenheterna har arbetat för att barn och unga ska utveckla ett sunt miljötänkande bland annat genom att personalen agerar som goda förebilder.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel dubbdäck	7,69 %	8 %	tas fram av nämnden/styrelsen	2012

Kommentar: Förvaltningen har en bil med dubbdäck. Denna bil kommer att avvecklas när leasingavtalet löper ut och då har samtliga av förvaltningens bilar dubbfria däck.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	--------	-------------	--------

 Andel elbilar	15,38 %	8 %	5 %	2012
---	---------	-----	-----	------

Kommentar: 2 elbilar har införskaffats under året. En till avdelningen för samhällsservice och en till hemtjänsten.

 Andel miljöbilar i stadens bilflotta	100 %	100 %	100 %	Verksamhetsberättelse 2012
--	-------	-------	-------	----------------------------

 Andel miljöbränslen i stadens miljöbilar	71,89 %	85 %	tas fram av nämnden/ styrelsen	VB 2012
--	---------	------	--------------------------------	---------

Kommentar: 94 % etanol har tankats i förvaltningens etanolbilar. Anledningen till att förvaltningen inte når målet om 85 % miljöbränsle är den bristande tillgången på gas och långa köer vid gasstationerna vilket gör att förarna tvingas tanka bensin i gasbilarna.

 Andel relevanta upphandlingar av varor och tjänster där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	100 %	100 %	80 %	2012
---	-------	-------	------	------

Kommentar: Vid all upphandling har krav ställts på att varor inte får vara miljö- och hälsofarliga.

 Elanvändning per kvadratmeter	58 kwh/kvm	58 kwh/kvm	35 kwh	2012
---	------------	------------	--------	------

Kommentar: Elförbrukningen per kvadratmeter är densamma som förra året, 58 kwh/kvm. Förvaltningen når inte KF:s mål.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
------------------	------------	-----------	-----------

 Ta fram och besluta om miljöhandlingsplan utifrån Stockholms miljöprogram 2012-2015	2012-01-01	2012-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar:

En miljöhandlingsplan är framtagen och antagen av stadsdelsnämnden i samband med tertialrapport 1. Planen har reviderats inför 2013.

NÄMNDMÅL:

Alla enheter och verksamheter bidrar till en hållbar livsmiljö och arbetar utifrån förvaltningens miljöhandlingsplan

Uppfylls delvis

Samtliga verksamheter inom förvaltningen har arbetat för en hållbar livsmiljö och planerar sina verksamheter, resor, konferenser och inköp så att den negativa miljöpåverkan blir så liten som möjligt. Det miljöarbete som genomförs av verksamheten följer den framtagna miljöhandlingsplanen för Skärholmens stadsdelförvaltning 2012, men planens hela innehåll är ännu inte fullt implementerad i alla verksamheter.

Förvaltningen har samarbetat med trafikkontoret gällande hantering av organiskt avfall. Flera förskolor har bidragit till biogas genom att sortera överbliven mat. På en del förskolor finns dock inte förutsättningar för detta, då utrymmen för sopsortering saknas. Ekologiska alternativ har använts då det varit möjligt. Förvaltningens parkgrupp arbetar ständigt med att sortera och ta omhand miljöfarligt avfall som dumpas i stadsdelens grönområden. Parkgruppen har gjort flis av de träd som tas ned, istället för att borttransportera flisen används den för omvandling till energi eller återförs till naturen.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
 Andel etanol i förvaltningens etanolbilar	93,72 %	85 %	2012

 Andel gas i förvaltningens gasbilar	57,61 %	85 %	2012
---	---------	------	------

Kommentar: Förvaltningen når inte upp till målet om 85 % miljöbränsle i miljöbilarna då möjligheten att tanka gas är otillräcklig.

 Andel inköpta ekologiska livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta livsmedel	20 %	16 %	VB 2012
--	------	------	---------

Kommentar: Flera avdelningar har ökat andelen under 2012, ett resultat av att förvaltningens samtliga enheter har fokuserat på att skapa rutiner och systematiskt följt upp bokföring av ekologiska livsmedel under året.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

 Stadsdelsförvaltningen informerar medborgarna om en hållbar livsmiljö	2008-01-01	2014-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar: Information har förmedlats via press, medborgarmöten och på medborgarkontoret samt i verksamheterna när så varit lämpligt och möjligt.

 Stadsdelsförvaltningen säkerställer bokföringen av ekologiska livsmedel	2010-09-17	2012-12-31	
---	------------	------------	--

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar: Alla enheter har fått information om hur bokföringen av ekologiska livsmedel ska skötas och enhetscheferna har fått uppdrag att säkerställa att rutinerna för bokföringen följs. Varje inköpt ekologiskt livsmedel har bokförts och andelen ekologiska livsmedel har höjts betydligt. Önskemål har framförts till de upphandlade företagen om särredovisning på fakturorna av ekologiska livsmedel för en säkrare bokföring.

Undersöka möjligheten att ersätta befintliga tjänstebilar med elbilar då avtalen går ut	2012-01-01	2014-12-31	

Kommentar: Möjligheten att ersätta befintliga tjänstebilar då avtalen går ut undersöks på förvaltningen. Hemtjänsten har en elbil och avdelningen för Samhällsservice har köpt in en elbil under året. För socialtjänstens behov – som till stor del innebär långa resor ute i landet – är dagens elbilar inte lämpliga.

Vid upphandling av varor och tjänster ska miljökrav ställas	2012-01-01	2014-12-31	

Kommentar: Vid upphandling ställs miljökrav på varor och tjänster av ansvariga upphandlare. Inga upphandlingar är genomförda under perioden.

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.6 Stockholmarna ska vara nöjda med kultur- och idrottsmöjligheterna i Stockholm

- Uppfylls helt

Målet för verksamhetsområdet bedöms helt vara uppfyllt. Förvaltningen har samarbetat med andra verksamma i stadsdelen när det gäller kultur- och idrottsfrågor, bland annat med det lokala föreningslivet, Idrottsförvaltningen, Stadsteatern, de kommunala bostadsbolagen och stadsdelens kulturgårdar. Skärholmsdagen, instiftad 2011, fastställdes från och med 2012 som årligen återkommande.

Skärholmsloppet är ett av årets nya och framgångsrika evenemang. Det startade på initiativ från förvaltningen med syftet att främja och öka kunskapen om hälsa. Loppet genomfördes i samarbete med Löparakademien, polisen och näringslivet. Resultatet var lyckat över förväntan. I loppet deltog 714 vuxna och hela 1022 barn. Dessa tillsammans med familjer, supporters, åskådare och arrangörer gjorde evenemanget till en folkfest i hälsans tecken. Loppet kommer att genomföras igen 2013.

Skärholmens två motionsspår har under året fått helt ny belysning. På Bredängs motionsspår har även skidspår anlagts igen i december 2012, efter flera års uppehåll.

Förvaltningen har fortsatt att verka för fler spontanidrottsplatser. Dessa är ett led i arbetet med att öka hälsan och erbjuda aktiviteter och en stimulerande närmiljö för barn och unga i Skärholmen. Årets medborgarundersökning visar, liksom 2011, att 86 procent av Skärholmens medborgare anser att det finns goda möjligheter till spontanidrott i Stockholm.

Stadens gemensamma kulturplan "Kultur i ögonhöjd, kultur för, med och av barn och ungdomar" har genomsyrat alla verksamheter för barn och unga.

Ekens öppna aktivitetscenter riktar sig till stadsdelens medborgare över 65 år. Under året har regelbundna kulturaktiviteter erbjudits.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Utbildningsnämnden ska i dialog med stadsdelsnämnderna, kulturnämnden och det fria kulturlivet utveckla Kulan för att ge fler barn och unga i skola och förskola möjlighet till kulturupplevelser	2012-01-01	2012-12-31	

Kommentar: Skärholmens stadsdelsförvaltning är representerad på webbplatsen Kulan som är ett samarbete mellan kultur- och utbildningsförvaltningen samt stadsdelsförvaltningar. Syftet är att skapa en mötesplats för förskola och kulturliv. Här finns ett samlat kulturutbud, upplevelser och resurser för skapande riktat till förskolor och skolor. Stadsdelens kontaktperson har haft möten med övriga stadsdelar och representanter för Kulan. All personal har haft möjlighet att ta del av Kulans utbud.

NÄMNDMÅL:

Skärholmen utvecklas som kultur- och fritidsstadsdel

 Uppfylls helt

Projektering och planering inför byggandet av Puckelbollplanen som ska ligga i Västerholmsstråket har genomförts under året.

Den 8 september genomfördes för andra året Skärholmsdagen tillsammans med föreningslivet och andra aktörer i stadsdelen.

År 2012 har 32 föreningar ansökt om kulturbidrag, vilket glädjande nog är en ökning med 25 % jämfört med föregående år. Av föreningarnas programredovisningar framgår att evenemangen varit mycket uppskattade av våra medborgare i Skärholmen. Evenemangen har i störst utsträckning varit musikaliska, med allt från opera till folkmusik, men även några föreläsningar och livsberättelser har genomförts. Kulturbidragen 2012 har beviljats till en summa av 105 000 kr. Därutöver har föreningar fått bidrag till och ansvarat för nationaldagsfirande och midsommarfirande, samt tillsammans med förvaltningen genomfört firandet av Skärholmsdagen.

Förvaltningen har anordnat många aktiviteter då även ungdomar med funktionsnedsättning deltagit. Den integrerade showgruppen där ungdomar både

med och utan funktionsnedsättning deltagit har satt upp en ny pjäs. Förra årets lyckade "127 sommarfestival" genomfördes även i år och utökades med en vinterfestival med samma goda resultat. Årets stockholmsenkät visar att förvaltningen inte når målen andel flickor och pojkar i årskurs nio som ofta besöker mötesplatserna. Fritidsenheten kommer därför att särskilt fokusera på att bjuda in dessa åldersgrupper till mötesplatserna.

Professionella kulturaktiviteter har erbjudits på Sättra vård- och omsorgsbostäder samt på Ekens öppna aktivitetscenter. Inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning har regelbundna hälsofrämjande aktiviteter såväl i grupp som enskilt erbjudits. Enheterna har även anordnat utflyttad verksamhet för att främja rekreation och miljöombyte till bland annat Marholmens stugby.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
 Nyttjandegrad av kulturerbjudande med professionella aktörer för barn i våra förskolor	100 %	100 %	VB 2012
Kommentar: Under året har totalt 3926 barn deltagit i professionella kulturaktiviteter anordnad av stadsdelsförvaltningen. Det innebär att många barn har deltagit i flera kulturaktiviteter.			
 Andel flickor i årskurs 9, som ofta brukar vara på mötesplatserna.	27 %	34 %	2012
Kommentar: Då Fritidsenheten inte klarar målet kommer enheten därför att särskilt fokusera på att bjuda in denna åldersgrupp till mötesplatserna.			
 Andel flickor, i gymnasiets årskurs 2, som ofta brukar vara på mötesplatserna	15 %	13 %	2012
 Andel pojkar, i gymnasiets årskurs 2, som ofta brukar vara på mötesplatserna	26 %	25 %	2012
 Andel pojkar, i årskurs 9, som ofta brukar vara på mötesplatserna	38 %	39 %	2012
Kommentar: Då Fritidsenheten inte klarar målet kommer enheten därför att särskilt fokusera på att bjuda in denna åldersgrupp till mötesplatserna.			
 Antal kulturerbjudanden med professionella aktörer som erbjudits barn och unga inom fritiden	56	50	2012

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
----------------------	------------------	--------	--------

Kommentar: Fritidsenheten har under året varit mycket aktiva i antalet kulturaktiviteter. Under hösten har professionella aktörer bland annat deltagit i "127 sommarfestival", dansprojekt och som stå upp-komiker på sommarläger. Förutom kulturaktiviteter som genomförts med professionella aktörer har personal i verksamheten som är professionella inom olika kulturområden erbjudit många aktiviteter.

 Antal planerade aktiviteter som erbjuds besökarna i mötesplatserna.	1 191	600	2012
---	-------	-----	------

Kommentar: De planerade aktiviteterna genomförs inte alltid av olika skäl. Därför kommer enheten att nästa år enbart mäta planerade och genomförda aktiviteter.

 Antal planerade aktiviteter som erbjuds besökarna i parklekarna	806	600	2012
---	-----	-----	------

Kommentar: Målet uppnås trots att öppna parken Ekholmen har haft ett begränsat utbud på grund av renovering av utemiljön. Parken Ekholmen har efter renovering öppnat på nytt och alla är mycket nöjda över resultatet.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

 Alla barn och unga inom förskola och fritid, och äldre inom äldreomsorgen erbjuds kulturaktiviteter med professionella aktörer.	2008-01-01	2012-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar: Under året har alla enheter inom äldreomsorgen erbjudit professionella kulturaktiviteter. Ekens öppna aktivitetscenter har bland annat anordnat café med föreläsare. Utflykter med olika kulturella mål har erbjudits, bland annat besök på stadsmuseet. Musiker tas in till underhållning och en musikpedagog är anställd för att spela på Sättra vård- och omsorgsboende och den öppna dagverksamheten Eken. För våra brukare på Sättra har enhetens sjukgymnast erbjudit grupp-gymnastik varje vecka.

Barn från två års ålder har erbjudits minst en professionell kulturaktivitet genom Skärholmens barnkulturprogram med bland annat teaterbesök. Samtliga femåringar har dansat under professionell ledning i projektet "Danspåsar". Även specialförskolan Clavis som har barn med svår autism och utvecklingsstörning har deltagit i dansprojektet och resultatet blev över förväntan. Museibesök och besök hos olika kulturella aktörer har skett i samband med olika projekt som pågår i förskolorna. Fritidsenheten har ett strukturerat kulturarbete för alla barn och ungdomar utifrån stadens policy "kultur i ögonhöjd". Det har bland annat resulterat i ett gott och nära samarbete med Stadsteatern i Skärholmen och ett levande intresse hos stadsdelens ungdomar för olika musikarrangemang.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Alla barn och unga erbjuds en organiserad verksamhet inom fritidsenheten som samarbetar med det lokala föreningslivet	2012-01-01	2014-12-31	

Kommentar: Fritidsenheten har haft ett aktivt samarbete med cirka 20 föreningar. Nästan lika många föreningar har hyrt eller lånat enhetens lokaler för olika arrangemang. Föreningsnätverket som administreras av enheten visar på tydliga resultat som genomsyrat stadsdelen och enhetens verksamheter. Några exempel på resultat av ett gott samarbete är 127 sommarfestival, 127 vinterfestival, Skärholmsloppet och Skärholmsdagen. Årets fyra turer med badbussen anordnades i samarbete med KFUM. Sommarlägret för äldre ungdomar anordnades i samarbete med Rädda barnen, Megafon och Ikea. Lägret blev ett av de mest lyckade lägren hittills. Allt fler ungdomar och särskilt pojkar i riskzonen har knutit kontakter med "Projekt förort" som tränar på 2:a Hemmet.

NÄMNDMÅL:

Stadsdelsnämnden verkar för att tillgänglighetsanpassa lokaler och verksamheter

- Uppfylls helt

Förvaltningen har arbetat i enlighet med stadens program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning. Under året har en ny ramp färdigställts till medborgarkontoret i Skärholmen, och lokalen har även i övrigt förändrats och förbättrats med målet att öka tillgängligheten - ett arbete som fortsätter. Nya Sättra ridanläggning har färdigställts under året och lokalerna är nu anpassade för ökad tillgänglighet. Förvaltningen har under året sökt och tilldelats centrala medel för tillgänglighetsanpassning vilka i första hand använts för en välbehövlig upprustning av trappor i stadsdelsområdet. I samband med detta har även särskild tillgänglighetsanpassning i form av räcken och kontrastmarkeringar med mera utförts.

Projektet Äldre i Centrum har genomförts under våren. I projektet har centrummiljöerna i stadsdelen inventerats för att se hur de kan bli mer tillgängliga för stadsdelens äldre befolkning. Arbetet med åtgärder till följd av detta projekt pågår.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Stadsdelsförvaltningen ska vid all parkupprustning arbeta för ökad tillgänglighet	2011-01-01	2014-12-31	

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar: Vid all parkupprustning som genomförts har förvaltningen verkat för ökad tillgänglighet för alla invånare. Vid Sättrastrandsbadet färdigställdes under året; ramp, badbrygga och vägarna fram till dessa, ett ute gym samt belysning till detta, den befintliga lekplatsen med ny utformning och parkeringsplatser för personer med funktionsnedsättning i närheten av badrampen, allt anpassat för hög tillgänglighet. Flamingoparken på terrassen har utformats på ett sådant sätt att funktionsnedsatta ges ökade möjligheter att delta i vattenleken. En omfattande satsning har under året gjorts på att asfaltera om skadade och slitna parkvägar.

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.7 Stockholmarna ska vara trygga och nöjda med städning samt renhållning

 Uppfylls helt

Förvaltningen uppfyller målet. Att indikatormålet för andel identifierade sårbarheter som ska förebyggas inte uppfylls bedöms inte ha avgörande påverkan på måluppfyllnaden.

Årets medborgarundersökning visar att såväl andelen personer som känner sig trygga i Skärholmens stadsdel som andelen som är nöjda med renhållning har ökat.

Förvaltningen utgår från Skärholmens parkplan vid upprustning av park. Under året har Ekholmsparken och Skärholmsterrassen helt gjorts om. Förvaltningen arbetar ständigt med att förbättra städningen i stadsdelens parker. Rökning av vegetation som hindrar sikten och skymmer parkbelysningen i parker och längs parkvägar har genomförts i trygghetsskapande syfte. Förvaltningen har även fortsatt arbetet med att byta ut och reparera parkbänkar och utöka antalet papperskorgar.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Stockholmarnas nöjdhet med skötsel av park och grönområden	62 %	61 %	61 %	2012

Kommentar: Förvaltningens långsiktiga arbete för att öka brukarnas nöjdhet med skötsel av park och grönområden är fortsatt prioriterat. Årets medborgarundersökningen visar en positiv utveckling med 62 % nöjda jämfört med förra årets 56 %.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel identifierade sårbarheter som styrelse/nämnd avser att förebygga eller minimera under året	50 %	100 %	100 %	2012
Kommentar: Förvaltningen har identifierat två sårbarheter, hot och våld samt avbrott i datakommunikation. Hot och våld har förvaltningen arbetat med under året för att se över rutinerna. Arbetet med avbrott i datakommunikation sker under 2013.				
 Antal krisledningsövningar i nämnd/bolag på ledningsnivå	1 st	1 st	46 st	2012

NÄMNDMÅL:

Skärholmen ska vara en ren, välskött och trygg stadsdel

 Uppfylls helt

Den återvinningscentral som nämnden och förvaltningen länge efterfrågat har under året färdigställts och invigts i Bredäng/Sätra industriområde.

Förvaltningen är just nu delaktig i ett projekt som drivs av UUS (Urban Utveckling och Samhällsplanering AB) där tunnelkonsten i Stadsdelsområdet kommer att studeras utifrån ett brottsförebyggande perspektiv och utvärderas som en brottsförebyggande och trygghetsskapande metod (gäller skadegörelse och liknande brott). Resultatet av studien kommer att analyseras under 2013.

Samarbetet med polisen i utredningscentrum för unga lagöverträdare har blivit en del av socialtjänstens ordinarie verksamhet. Anmälningar som rör ungdomar misstänkta för brott handläggs skyndsamt och i nära samverkan med polis och åklagare. Snabb återkoppling mellan olika myndigheter och snabba insatser ska minska kriminaliteten bland ungdomar. Drygt 100 unga har varit aktuella i utredningscentrum under året. Samarbetet har förbättrats avsevärt när det gäller unga lagöverträdare och handläggarna kommer in i ett tidigt skede vid polisförhör och förhandsbedömning. Socialtjänsten har fått en god och samlad kännedom om ungdomar som begår brott i stadsdelen och vilka riskmiljöer som finns. Att arbeta specialiserat med unga lagöverträdare har lett till en kvalitetshöjning i arbetet med utredningar och yttanden.

I projektet sociala insatsgrupper är målgruppen ungdomar som riskerar att utveckla eller har utvecklat en kriminell livsstil. Samverkan med polis och övriga aktörer sker för tidiga insatser och för en gemensam planering. Två

lotsar har ansvarat för samordning, uppföljning och för att arbeta fokuserat med att stärka unga och deras nätverk. Tio ungdomar har varit aktuella sedan starten. Den sociala insatsgruppens sammansättning har varierat men socialtjänst, skola och polis har alltid ingått. Några av vinsterna med projektet har varit bättre samarbete med polisen, ökad samsyn, ökad insyn i och förståelse för vad andra aktörer gör, minskade vårdkostnader. Unga och deras föräldrar har varit positiva till insatsen.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
 Andel som känner sig trygga när de går ensamma på kvällen	43	41 %	2012

 Andel som tycker att Skärholmen är en trygg och säker stadsdel att bo i.	56 %	41 %	2012
--	------	------	------

Kommentar: Inom stadsdelsförvaltningen finns en arbetsgrupp för att utveckla det trygghetsskapande arbetet, t.ex. har riktade trygghetsvandringar införts under början av året. Den information förvaltningen får in under dessa vandringar har varit ett viktigt verktyg för vårt trygghetsskapande arbete.

 Antal målgruppsinriktade trygghetsvandringar	2	2	2012
--	---	---	------

Kommentar: Två riktade trygghetsvandringar har genomförts under året. Den första i våras på Öppna förskolan på Vårgården och den andra under hösten på PRO (Pensionärernas Riksorganisation) i Vårberg. Anledningen till att båda vandringarna genomfördes i Vårberg är att de då kunde komplettera Boendedialogen som just nu är verksam i stadsdelen.

 Antal trivselvandringar	2	2	2012
---	---	---	------

Kommentar: Trivselvandringarna har fortsatt att utvecklas och två vandringar har genomförts. Stor vikt har lagts vid att få in så många synpunkter som möjligt från ungdomar.

 Antal trygghetsvandringar	8	8	2012
---	---	---	------

Kommentar: Vid samtliga av de åtta medborgarmötena har visuella trygghetsvandringar på karta genomförts och åtgärder vidtagits så långt det varit möjligt i enlighet med inkomna synpunkter. Vid det sista mötet i Skärholmen noterades dock inga behov av åtgärder, då ingen av de närvarande hade några särskilda synpunkter vid detta tillfälle.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsförvaltningen ska implementera kommunikationsplanen för trygghetsarbetet	2012-01-01	2012-12-31	

Kommentar: Genomförande av uppdraget pågår. Nästa steg är att alla medarbetare ska ta del av planen.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
Stadsdelsförvaltningen ska informera medborgarna om hur stadsdelen arbetar med att Skärholmen ska vara en ren och välskött stadsdel och hur alla kan ta ansvar och bidra Kommentar: Via pressen, samverkan och olika projekt, såsom "Håll Sverige rent", städ-fest, Walk 127 med flera informeras medborgare och verksamheter om hur de kan bidra till att hålla Skärholmen rent och snyggt. Årets medborgarundersökning för Stockholms stad visar att andelen som vet var de ska vända sig angående åtgärder för en ren och välskött stadsmiljö har ökat i Skärholmen, från 30 till 40 % jämfört med föregående år. Det mobila medborgarkontoret har informerat om hur medborgare kan lämna klagomål, beröm och idéer, lämna medborgarförslag, delta på medborgarmöten och nämndmöten. Alla inkomna klagomål, beröm och idéer har handlagts enligt stadsdelsförvaltningens rutiner: den som lämnat synpunkter rings upp och stor vikt har lagts vid att genomföra förbättringar/förändringar av verksamheten i enlighet med de synpunkter som inkommit.	2008-01-01	2014-12-31	
Stadsdelsförvaltningen ska inom ramen för det lokala brottsförebyggande rådet samverka med polis, fastighetsägare, religiösa samfund, ideella organisationer, utbildningsförvaltningen och brandmyndigheten enligt "Åtgärder för minskad brottslighet och ökad trygghet i Skärholmen" Kommentar: Det lokala brottsförebyggande rådet arbetar för ett tryggt stadsdelsområde. Rådet har träffats regelbundet för diskussioner om brottslighet, föräldrastöd och trygghetsfrågor. Särskild vikt har lagts vid frågor som rör barn och ungdom. Lokala Brå har under året arbetat med att se över strukturen för denna samverkan samt fokuserat på kommunikation till medborgarna. På Skärholmsdagen den 8 september fanns representanter från Brå vid ett bokbord med informationsmaterial angående rådets arbete. Åtgärdsprogrammet som fungerar som en åtgärdsplan för det brottsförebyggande arbetet har under hösten reviderats inför det fortsatta arbetet 2013. En omflyttningsstudie har genomförts för att se om det skett stor omflyttning i området sedan den senaste trygghetsmätningen och om detta påverkar tryggheten. Resultatet redovisas till nämnden under 2013. Under året har två fortsättningsutbildningar om våld i nära relationer genomförts för fastighetsägare och servicepersonal. En tidigare trygghetsmätning har visat att personer med funktionsnedsättning i Stockholm är mer utsatta för brott och även upplever sig som mer utsatta. I Skärholmen har en arbetsgrupp arbetat med att kartlägga hur det ser ut i stadsdelen och hur förvaltningen ska kunna arbeta med frågan här.	2008-01-01	2014-12-31	

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
 Stadsdelsförvaltningen ska samverka med andra aktörer för att skapa en trivsammare utemiljö i Skärholmen som stimulerar till aktivitet.	2008-01-01	2014-12-31	
Kommentar: Ett samarbete mellan trafikkontoret, Stockholmshem och stadsdelsförvaltningen har initierats för att förbättra städningen av centrummiljön kring Skärholmstorget. Bland annat är det fler Stockholmsvårdar som städar kring torget och trafikkontorets entreprenör städar torget två gånger på vardagarna istället för en gång. Stockholmsvårdarna städar även i det övriga stadsdelsområdet. Förvaltningen har deltagit i städkampanjen "Håll Sverige rent" tillsammans med Stockholmshem och Svenska Bostäder där samtliga förskolor haft ett eget städ- och ansvarsområde. I och med kampanjen arrangerade förvaltningen också föreningsstädning längs de stora trafiklederna. En städfest anordnades i Skärholmen den 28 april tillsammans med Svenska Bostäder, Stockholmshem och trafikkontoret. Boendedialogen har påbörjats i Vårberg och avslutats i Skärholmen i samarbete med de kommunala bostadsbolagen och centrala förvaltningar. Inom ramen för Boendedialogen i Vårberg har en inventering av stadsdelens lekplatser gjorts i samarbete med Skärholmens fastighetsägareförening och UUS (Urban Utveckling och Samhällsplanering). Inventeringen fungerar som ett underlag för eventuella åtgärder från såväl förvaltningen som fastighetsägare. Övriga åtgärder efter boendedialogen i Vårberg fortsätter under 2013. Tillsammans med Stockholmshem har ett gemensamt parkinvesteringsprojekt genomförts på Skärholmsterrassen, där en vattenlek anlagts. Ett nytt brukaravtal har upprättats med en ideell förening som kommer att bygga en boulebana i utkanten av Sättersko-gen. Projektet Walk 127 har tillsammans med Skärholmens fastighetsägare och Trafikkontoret startats under året. Ungdomar från föreningen "Lika till lika" anlätades för att göra tillsynsvandringar i Vårberg och Skärholmen. Projektet utvärderas och följs upp under början av 2013. Förvaltningen var initiativtagare och sponsrade Skärholmsloppet som genomfördes av Löparakademin i början av maj. Projekteringen av Västerholmsstråket som ett aktivitetsstråk fortsätter. Utvecklingen av de trivselvandringar som utförs i förvaltningens regi har fortsatt under året. Stor vikt har lagts vid att få in så mycket synpunkter från ungdomar som möjligt och att göra trivselvandringarna till ett redskap för fältverksamhetens arbete.			
 Genomföra Skärholmsdagen tillsammans med andra aktörer	2012-01-01	2014-12-31	

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
----------------------	------------------	--------	--------

Kommentar: Den 8 september firades Skärholmsdagen och det var på dagen 44 år sedan Skärholmen invigdes av prins Bertil. Firandet av Skärholmsdagen genererar en ökad gemenskap, stolthet och kunskap om vad den ideella sektorn betyder för området, men är också en unik aktivitet som ideella föreningar, företag, kulturutövare, stadsdelsförvaltning och stadsdelsnämnd genomför tillsammans. Tjugofem föreningar och ett tiotal aktörer deltog i planeringen tillsammans med stadsdelsförvaltningens enheter och nämnd för att fylla Skärholmstorget med "pröva på" aktiviteter. Stämningen var på topp och ett hundratal personer hade en uppgift under folkfesten, där det exempelvis fanns bokbord, visuell replokal för att pröva olika instrument, airtrackmatta för gymnastik, matförsäljning, clowner, konstutställning, momentmålning med mera. På en stor utomhusbio visades kortfilmer och bildspel från ett 30-tal amatörfilmare. Boendedialogen redovisade sina satsningar under året, stadsteatern och biblioteket bjöd på teater och musik. Svenska kyrkan i Skärholmen och SKHLM sponsrade dagen och åtta ungdomar från UNG 127 ställde upp som funktionärer.

-
✓ Skärholmen skapar nätverk mellan olika aktörer såsom fältassistenter, fritidsenheten, polisen och frivilligorganisationer, som arbetar på fältet under risktider	2011-01-01	2012-12-31

Kommentar: Fältverksamhet och fritidsenhet har haft ett regelbundet samarbete och inför så kallade risktider samarbetat med polis och nattvandrare. Upplevelsen av samarbetet är att det har blivit lugnare under storhelger och lov jämfört med liknande stadsdelar. Fältverksamheten har fokuserat på strukturerat preventionsarbete riktat till unga bland annat genom mentorsprogrammet och skolträffar. I samband med årets 127 Sommarfestival, som genomfördes framgångsrikt i samverkan med ideella föreningar och sommarjobbare, har frågor om våld, tobak, alkohol och andra droger kunnat tas upp med ungdomarna. Fritidsenheten har deltagit i de nätverk som berör barn, unga och personal i verksamheten. Några exempel är samverkansforum, fritids- och fältmöten, samverkansgruppen "Barn i riskzon" och föreningsnätverket för ungdomsföreningar.

-
✓ Under året ska stadsdelsförvaltningen tillsammans med närpolisen arbeta med Skärholmens resultat från "Trygg i Stockholm" för att föreslå förebyggande åtgärder i syfte att öka tryggheten.	2012-01-01	2012-12-31

Kommentar: Förvaltningen har tillsammans med polisens analytiker lagt en plan för hur arbetet med "Trygg i Stockholm" ska leda fram till förebyggande åtgärder. En analys av misshandelsfallen utomhus och inomhus pågår och kommer att följas upp i motsvarande aktivitet för 2013.

NÄMNDMÅL:
Stadsdelsnämnden arbetar för att medborgarnas inflytande och delaktighet ökar

 Uppfylls helt

Skärholmens medborgarkontor är ett viktigt komplement till kontaktcenter och e-tjänster. Besökarnas rätt till information, inflytande och delaktighet är alltid i fokus och den ständiga ambitionen är att delaktigheten ska öka.

Förvaltningen har under året deltagit i ett IT-relaterat projekt under ledning av stadens IT-avdelning: Direkt Feed back och Visuellt styrning. Syftet är dels att få omedelbar återkoppling från medborgarna om vår verksamhet via pekskärmar, dels att visualisera handlägningsprocesser. Processen att göra detta till ett givande verktyg för verksamhetsutveckling och utvärdering fortsätter.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
 Antal medborgarmöte	8	8	2012

Kommentar: Lokala Brå har inbjudit till dialog med medborgarna.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Arbeta för den lokala områdessamverkan utifrån Söderortsvisionen, bland annat genom medborgardialoger och samrådsmöten för att utveckla stadsdelen och medborgarnas delaktighet	2011-01-01	2012-12-31	

Kommentar: Förvaltningen har deltagit i olika forum för att utveckla stadsdelen. I maj genomfördes Boendedialogens insamling i Vårberg där synpunkter från medborgarna samlades in. arbetet med åtgärder pågår under våren 2013 inför återkoppling. I september återkopplades Boendedialogen från Skärholmen till de boende.

Medborgarmöten har genomförts två gånger i samtliga stadsdelsområden, varje gång med efterföljande trygghetsvandring.

"Det mobila medborgarkontoret" har under året påbörjat utvecklingen av nya arbetssätt för ökad delaktighet och dialog - samhällsvägledarna har besökt de fem öppna förskolorna, rådet för funktionshindersfrågor, pensionärsrådet och SPP samt deltagit vid samtliga medborgarmöten för att lämna information och svara på frågor som gäller stadsdelens och stadens verksamhet. Utöver detta har samhällsvägledare även deltagit vid flertalet andra aktiviteter och event med målet att utveckla och utöka den lokala områdessamverkan. Förvaltningen har i och med detta lyckats nå ett utökat antal medborgare och utvecklingen av detta arbetssätt kommer att fortsätta.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Upprätta och årligen revidera en gemensam lista över finsktalande kontaktpersoner i alla våra verksamheter. Listan sprids sedan till växel, reception, medborgarkontor och Kontaktcenter Stockholm	2012-04-25	2013-12-31	
Kommentar: Förvaltningen har upprättat en aktuell lista över finsktalande kontaktpersoner i alla verksamheter. Listan finns tillgänglig för växel, reception, medborgarkontor, Kontaktcenter Stockholm och på intranätet.			

KF:S INRIKTNINGSMÅL 2:**2. Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras**

Inom socialtjänsten har arbetet fortsatt för att utveckla kvaliteten i verksamheterna. Kvalitetsgranskning av dokumentation i enskilda ärenden har genomförts och tillsynen av privata och kommunala utförare har systematiserats. En organisation för metodutveckling har grundlagts, genom att alla enheter har utsett en eller flera medarbetare som ansvariga för metodutveckling, evidensbaserad praktik och resultatbaserad styrning. Organisationen är avsedd att vara en bas i den systematiska kvalitetsutvecklingen. Sedan några månader ingår Skärholmen i stadens projekt för att implementera en evidensbaserad praktik inom barn- och ungdomsverksamheterna. Projektet är forskarstött och leds av metodutvecklare. I utredningar används strukturerade beslutsstöd för bedömning av risk- och skyddsfaktorer när det gäller barn och unga. Vid placering på behandlingshem eller i familjehem förbättras skolsituationen noggrant. Särskild vikt har lagts vid uppföljning av ungdomars skolgång. Den enskildes rätt till information, inflytande och delaktighet är alltid i fokus.

För att öka andelen förskollärare har förskolan vidareutbildat barnskötare till förskollärare. Dock uppnås inte målet för andel förskollärare. För att klara barnomsorgsgarantin har tre nya avdelningar öppnat under våren. Fritidsenheten har erbjudit parklekarnas och mötesplatsernas besökare en mångfald av olika utbud varje dag och bjudit in föreningar till samverkan.

Stadsdelen har fortsatt sitt arbete med tydliga förväntningar och roller, ökat lärande i organisationen, målstyrning, ledarskapsutveckling, medarbetarskap och förbättringsarbete på alla nivåer. Insatser för att stärka prestations- och resultatutveckling styrning av arbetsinsatser med hjälp av medarbetarsamtal, skriftliga individuella utvecklingsplaner och tydliga lönekriterier har varit i fokus under året. Skärholmens värdegrund och Vision 2030 genomsyrar alla verksamheter. Vidare har Skärholmen tagit fram ett arbetssätt för kompetens- och bemanningsplanering som ska implementeras under 2013. En ny rekryteringsguide är framtagen som även innefattar avsnitt om etik, mångfald och jämställdhet. Samtliga chefer har vid fyra tillfällen och genom HR fått utbildning i arbetsrätt.

Flera projekt för att förbättra valfrihet och kvalitet har bedrivits inom äldreomsorgen. Projekt teambaserat arbetssätt har lett till förbättrat samarbete mellan personalen och till att verksamheten blivit mer effektiv. Aktivitetsprojektet har lett till att fler aktiviteter kunnat erbjudas. I och med att utbudet ökat har också brukarnas valmöjligheter förbättrats. Inom hemtjänsten har en specialiserad hemtjänstgrupp bildats som ska ge stöd och omsorg till de brukare som har en demenssjukdom. Syftet med projektet är att öka kontinuitet och kompetens kring de personer som har dess särskilda behov och därmed också utveckla kvaliteten inom verksamheten.

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
2.1 Stockholmarna ska erbjudas valfrihet och ökad mångfald

 Uppfylls delvis

Målet uppfylls inte helt i de delar där det finns valfrihet för "Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom omsorg om personer med funktionsnedsättning". Resultatet för samma fråga inom hemtjänst visar emellertid på att vi ligger över målet. Även för brukare inom vård- och omsorgsböende visar resultatet på att vi ligger över årsmålet med hela 30 %.
Brukare som omfattas av valfrihet har fått opartisk information om de utföraralternativ som finns. Hänvisning har skett till Jämför service.

Förskolan har erbjudit pedagogisk verksamhet med olika inriktningar som presenterats på förskolornas hemsidor. Valfrihet har erbjudits föräldrar i förskolekön genom olika storlekar på förskolor, kommunala eller fristående förskolor, gruppammansättningar, inriktningar samt familjedaghem. Fritidsenheten har erbjudit parklekarnas och mötesplatsernas besökare en mångfald av utbud och bjudit in föreningar till samverkan.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom barnomsorg	80 %	79 %	75 %	2012
Kommentar: Indikatorn avser både kommunala och fristående förskolor. Stadens genomsnittliga resultat för förskolor var 74 %.				
 Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom omsorg om personer med funktionsnedsättning	60 %	66 %	67 %	2012
Kommentar: Brukarna har informerats om valmöjligheter och om Jämför service. I socialtjänstens egen brukarundersökning framkom att endast 18 % (både funktionsnedsättning och äldre) kände till hemsidan Jämför Service.				
 Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom äldreomsorg, hemtjänst	93 %	66 %	70 %	2012

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom äldreomsorg, vård- och omsorgsboende	83 %	53 %	55 %	2012

NÄMNDMÅL:

Medborgarna erbjuds valfrihet, mångfald och kvalitet

 Uppfylls helt

Medborgarna har tillförsäkrats valfrihet inom de delar av verksamheten som omfattas av lagen om valfrihetssystem i vård och omsorg (LOV). T.ex. finns inom hemtjänsten ett flertal företag att välja på och inom boendestöd ett fåtal upphandlade alternativ med Skärholmen som upptagningsområde. Verksamheterna kvalitetssäkras genom individuella genomförandeplaner och enheternas ledningssystem. Beslut följs upp och brukarnas nöjdhet med insatserna mäts genom den centrala brukarundersökningen.

Broschyrer har utarbetats för att informera medborgarna om verksamheten i förskolor, öppna förskolor, öppna parker samt mötesplatser för yngre och äldre ungdomar.

För att öka kvalitet och mångfald för våra äldre medborgare i stadsdelen har Sättra vård och omsorgsboende omvandlat en avdelning för att kunna möta en större målgrupp. Avdelningen riktar sig till personer med kognitiv svikt. Hemtjänstens verksamhet har anpassats för att kunna tillmötesgå fler kunder bland annat genom att skapa en specialiserad hemtjänstgrupp. LSS- bostäder anpassar sin verksamhet efter de boendes behov. Boenderåd har hållits på alla enheter och gemensamt boendemöte har erbjudits alla brukare för att tillvarata brukarnas önskemål.

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

2.2 Förskolor och skolor i Stockholm ska ge barn vad de behöver för att lära och utvecklas

 Uppfylls delvis

Trots vidareutbildning av barnskötare till förskollärare samt anställning av nya förskollärare har målet andel förskollärare inte uppnåtts. Målet andel föräldrar som anser att miljön i förskolan är trygg och säker uppnås delvis. Resultatet har ökat från förra året. Avdelningen har arbetat aktivt för att visa föräldrarna att barnen har en trygg och säker miljö i förskolan. Detta viktiga arbete fortsätter 2013. Målet andel föräldrar som är nöjda med barnens utveckling och lärande uppnås delvis. Arbetet med att konkret informera för-

äldrarna om hur barns utveckling och lärande sker fortsätter. En stor satsning har gjorts på ökat föräldrainflytande i förskolorna genom bland annat föräldraträffar med utbildad personal i "Vägledande samtal". Dessutom har föräldrarna erbjudits föräldrautbildningen KOMET och stadens satsning på föräldrastöd "Alla Barn i Centrum" (ABC). På grund av många barn i kön har en ny förskola på Sättagårdsvägen 8 med två avdelningar öppnats i Sättra. Vårberg har utökat med en avdelning på Torpgläntan 8-10. Personalen i förskolan har erbjudit barnen en bra kost och rörelse samt mycket utevistelse.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel enheter som genomför systematiskt barnsäkerhetsarbete	100 %	100 %	tas fram av nämnden	2012
Kommentar: I det årliga systematiska arbetsmiljöarbetet genomfördes skydds rond och barnsäkerhetsgenomgång under våren i alla förskolor. En daglig tillsyn av säkerheten sker året om. En särskild översyn av förskolegårdarna görs varje morgon innan barnen släpps ut. Brandövningar sker tillsammans med barnen varje år.				
 Andel förskollärare av antal anställda	36 %	38 %	41 %	2012
Kommentar: Enheterna har under året aktivt arbetat för att anställa fler förskollärare vid vakanta tjänster, vidareutbildat barnskötare till förskollärare och satsat på mentorskap till nyanställda för att ge stöd i yrket. Bristen på förskollärare är dock stor i hela landet och konkurrensen därför mycket hård. På grund av att fler utbildningsplatser har beretts är förhoppningen att bristen snart är över.				
 Andel nöjda föräldrar i förskoleundersökningen avseende trygg och säker miljö	75 %	82 %	79 %	2012
Kommentar: I årets förskoleundersökning ökade resultatet från 74 % förra året till 75 % i år. Personalen kommer att intensivt arbeta för att visa föräldrarna att barnen har en trygg och säker miljö i förskolan.				
 Andel nöjda föräldrar i förskoleundersökningen avseende utveckling och lärande	74 %	80 %	78 %	2012
Kommentar: Analyser och åtgärdsplaner kommer att tas fram för varje förskola för att visa föräldrarna vad deras barn lärt sig och hur deras kunskapsutveckling ser ut.				

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	--------	-------------	--------

 Antal barn per avdelning	15 barn/avd.	16	16	2012
--	--------------	----	----	------

 Antal barn som inte barnomsorgsgarantin uppfyllts för under året	0 st	0 st	0 st	Verksamhetsberättelse 2012
--	------	------	------	----------------------------

Kommentar: Genom planering av barnomsorgsplatser och snabba åtgärder har vi klarat barnomsorgsgarantin. Tre avdelningar har öppnats under året.

 Antal förskolebarn per anställd(årsarbetare)	4,66 st	4,6 st	4,8	2012
--	---------	--------	-----	------

Kommentar: Målet uppnås till nästan 100 %. Orsaken till att målet inte uppfylls helt är att många barn har tagits in för att klara barnomsorgsgarantin.

 Personalens bedömning av "Förskolans förmåga att stödja barns lärande och utveckling"	3,3	3	3,5	2012
--	-----	---	-----	------

Kommentar: Förståelsen och ett självkritiskt arbetssätt i verksamheten har ökat.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
------------------	------------	-----------	-----------

 Stadsdelsnämnderna ska erbjuda förskolans medarbetare kompetensutveckling och erbjuda medarbetarna pedagogisk grund- eller vidareutbildning till barnskötare eller förskollärare	2011-01-01	2014-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar: Enheterna erbjuder förskolans medarbetare kompetensutveckling som behövs i verksamheten samt pedagogisk grund- eller vidareutbildning till barnskötare eller förskollärare. Under 2012 har totalt 16 barnskötare läst till förskollärare varav 12 blev färdiga i december. Flera barnskötare kompletterar sina betyg för att bli behöriga att söka förskollärarutbildningen. Enheterna fortsätter med "Praktisk IT och mediautbildning" (PIM). Tre förskolechefer tog sin rektorexamen i december. Alla förskollärare i förskoleenhet Sättra-Vårberg deltar i en pågående fortbildning vars syfte är att stärka yrkesrollen med fokus på det övergripande pedagogiska ansvaret. Personal på specialförskolan Clavis har erbjudits kompetensutveckling inom områden som är viktiga för dessa barn.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnderna ska ta fram aktiviteter för att säkerställa att föräldrars val i större utsträckning kan tillgodoses samt verka för att många alternativ finns att välja mellan	2012-01-01	2012-12-31	
Kommentar: Vårdnadshavares val och efterfrågan styr den strategiska förskoleplaneringen i stadsdelen. Ansökan till förskolan sker digitalt av vårdnadshavaren på Stockholms stads hemsida. Vårdnadshavare kan där få information om förskolorna och välja högst fem att stå i kö till. Förutom Kontaktcenter (KC) informerar och svarar medborgarkontoret samt köhandläggaren på frågor från föräldrar. För att nå så många medborgare som möjligt arbetar medborgarkontoret mobilt från och med 2012 och besöker kontinuerligt bland annat de öppna förskolorna i stadsdelen.			
 Stadsdelsnämnderna ska ta fram konkreta handlingsplaner för de olika pedagogiska verksamheternas fortsatta arbete med att införa it i pedagogiken samt it i de administrativa rutinerna	2012-01-01	2012-12-31	
Kommentar: Genom IT-utbildning och utbyggnad av trådlösa nätuppkopplingar i förskolorna har en utveckling av IT möjliggjorts för barn och personal. All personal har nu en e-postadress och använder Lisa-systemet. Detta innebär att kommunikation och information från bland annat ledningsgrupp och personaladministratör är tillgänglig för alla. Personalen använder bärbara datorer i sin dokumentation av verksamheten. All personal inom förskolan har erbjudits att delta i utbildningen "praktisk IT- och mediekompetens" (PIM) som innebär handledning via Internet och studiecirkel. PIM ingår i regeringens uppdrag till Skolverket att främja utveckling och användning av IT i förskolan. Totalt sedan PIM infördes har 162 personer examinerats på nivå tre, vilket innebär att första delen i PIM-utbildningen avslutats, och 225 personer har påbörjat sin PIM-utbildning. Detta innebär att 72 procent av alla som påbörjat utbildningen klarat nivå 3. I januari 2012 reste en grupp till London för att bland annat besöka en IT-mässa där olika pedagogiska IT-verktyg presenterades. Förskolorna har inköpt iPads och använder dem i den dagliga verksamheten med barnen.			
 Stadsdelsnämnderna ska ta fram rutiner för inkomstkontroll	2012-01-01	2012-12-31	
Kommentar: Avdelningen Förskola och fritid har tagit fram och arbetat efter nya rutiner för inkomstkontroll i samband med föräldrarnas avgifter för barnens förskoleplatser.			
 Stadsdelsnämnderna ska utveckla arbetet med matematik, naturvetenskap och teknik i förskolan	2012-01-01	2012-12-31	

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar:

I den pedagogiska verksamheten ingår matematik, naturvetenskap och teknik ämnesövergripande. Utvecklingsarbetet har skett genom nätverk på förskolorna. Det har resulterat i att förskolorna har utvecklat det matematiska arbetet med bland annat matematikhörnor samt erbjudit material för konstruktion och teknik som inbjudit barnen till forskning och lärande. Personalen har arbetat projektinriktat och utgått från ett helhetsperspektiv i barn- och kunskapssyn. Barnen har tränat och utövat matematiska aktiviteter i sin dagliga verksamhet och personalen har gjort barnen medvetna och uppmärksamma på detta. Resultatet är att barnens matematiska tänkande har utvecklats. De räknar mera, benämner geometriska former och förstår mera. Naturvetenskapliga aktiviteter har skett dagligen i form av utforskande både ute och inne. För specialförskolan Clavis är det en särskild utmaning att utveckla och stimulera barnens arbete med matematik, naturvetenskap och teknik. En personal har utformat övningar i sin pågående förskollärarytbildning som hon använt tillsammans med barnen.

-
- ✓ Stadsdelsnämnderna ska utveckla arbetet med språkutveckling i förskolan 2012-01-01 2012-12-31

Kommentar: Personalen har utvecklat arbetet med barnens språkutveckling genom bland annat utbildningar, föreläsningar och nätverk. På arbetsplatsträffar och reflektionstid har personalen diskuterat språkets olika genrer, såsom berättande, beskrivande, informerande och argumenterande i syfte att barn och personal ska anpassa sitt språk utifrån olika situationer. I förskolorna har olika underlag för att dokumentera arbetet med barns språk- och kunskapsutveckling använts. Stadsdelens talpedagog har handlett förskolans personal i barns språkutveckling. Talpedagogen har haft 85 uppdrag varav 60 har varit pojkar och 25 flickor. Personal har fått handledning kring enskilda barn och lånat tal, -språk och kommunikationsmaterial genom språkoteket vid totalt 128 språkoteksbesök. Talpedagogen har i öppna förskolan svarat på föräldrars frågor kring barns språkutveckling samt haft en babybokgrupp för att inspirera föräldrar till sagoläsning. Förskolorna har dokumenterat barns språkkunskaper och delgivit föräldrarna barnens språkutveckling. Barnen på specialförskolan Clavis har stora funktionsnedsättningar inom kommunikation och språk som därför är ett stort arbetsområde. Personalen har stor kunskap i alternativa kommunikationsmedel och har arbetat mycket för att stimulera barnens kommunikation. De barn som saknar ett verbalt språk utmanas och uppmuntras till använda alternativa kommunikationsmedel (AKK) som bild- och teckenstöd.

-
- ✓ Stadsdelsnämnderna ska utveckla samverkan med fristående förskolor och både kommunala och fristående skolor 2011-01-01 2012-12-31

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar: Förskola och fritid ingår i stadsdelens lokala och övergripande samverkansfö-
ra tillsammans med socialtjänst, fristående och kommunala skolor, polis, BVC och VC där
gemensamma frågor diskuteras. Under året har ytterligare fristående förskolor anslutit sig
till stadens gemensamma barnomsorgskö. För närvarande har åtta fristående förskolor
och tio dagbarnvårdare anslutit sig till stadsdelens kösystem. De öppna parklekarna har
besökare från både kommunala och fristående förskolor och skolor. Fritidsenheten har
haft besökare från såväl kommunala som fristående skolor. Bland annat har ett samarbete
genomförts med Västerholms friskola som besöker 2:a Hemmet en gång i veckan för att
ha dansundervisning. En arbetsgrupp bestående av representanter från kommunala och
fristående skolor, socialtjänsten och BUP har bildats för att kartlägga samt hitta en gemen-
sam handlingsplan för elever med hög skolfrånvaro. Barn i riskzonmodellen har utökats
och innefattar sedan mars även en grupp i Skärholmen med Lillholmsskolan och Väster-
holms friskola.

✓	Stadsdelsnämndernas ska säkerställa att
förskolans nya läroplan är implemente-
rad i alla förskolor | 2012-01-01 | 2012-12-31 |
|---|---|------------|------------|

Kommentar: Förskolans reviderade läroplan är förankrad på samtliga förskolor. Enheterna
har haft kontinuerliga möten varje månad tillsammans med avdelningsansvariga och bi-
trädande förskolechef med läroplanen som underlag i pedagogiska diskussioner. Enheter-
nas kvalitetsgrupp och språknätverk samt de pedagogiska utvecklingsledarna har säker-
ställt att läroplanens intentioner har förankrats i det vardagliga arbetet. Uppföljning av
läroplanen har skett kontinuerligt. I specialförskolan Clavis har all personal ett eget exem-
plar av läroplanen och har tagit fram övningar och aktiviteter för barnen med den som
utgångspunkt.

✓	Utbildningsnämnden ska i samverkan
med stadsdelsnämnderna utarbeta skrift-
liga riktlinjer för rutiner vid övergången
mellan förskola och skola | 2012-01-01 | 2012-12-31 |
|---|--|------------|------------|

Kommentar: Stadsdelens förskolor och skolor har ett upparbetat samarbete som heter
"Den röda tråden". Det är gemensamt utarbetade skriftliga riktlinjer och rutiner för över-
gången mellan förskola och skola som alla har följt under året. Överlämningssamtal med
vårdnadshavare, förskola och skola har skett under våren. I staden pågår för närvarande
ett stadsövergripande arbete med att ta fram gemensamma rutiner kring barns övergång
till skolan. I avvaktan på dem används de befintliga.

✓	Utbildningsnämnden ska tillsammans
med stadsdelsnämnderna genomföra en
granskning av placerade barns skolsitu-
ation | 2012-01-01 | 2012-12-31 |
|---|---|------------|------------|

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar: Utbildningsnämnden har genomfört en kartläggning och resultatet har presenterats i en rapport. Placerade barns och ungas skolgång har varit i fokus under året. Rutiner har tagits fram för att tillgodose att barnen har en väl fungerande skolgång. Skolsituationen har utretts, dokumenterats och följts upp i samverkan med skolan.

NÄMNDMÅL:

Förskolorna arbetar för att öka barnens hälsa och välmående

Uppfylls helt

Personalen har arbetat intensivt med att ge barn en bra och nyttig kost samt mycket rörelse och utevistelse. Barnhälsovårdens senaste årsrapport från 2011 visar att andelen barn i Skärholmen med fetma fortfarande är hög jämfört med staden.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
----------------------	------------------	--------	--------

Resultat av personalens självvärdering gällande barns utevistelse i förskolan

3,4

3

2012

Kommentar: Utevistelse i förskolan har varit ett uppmärksammat område under 2012. Ett medvetet utvecklingsarbete har skett med att skapa inspirerande utemiljöer som inbjuder till inspirerande och pedagogiska miljöer.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Utveckla en utmanande utemiljö i förskolan med fokus på barns rörelse

2012-01-01

2014-12-31

Kommentar: Utifrån kartläggning och behov har en förändring av förskolornas gårdar påbörjats i samarbete med Sisab för att utveckla utemiljön. Målet är att miljön ska inbjuda barnen till varierade fysiska aktiviteter, lek och experiment, flytta ut den pedagogiska verksamheten och utmana barnens rörelse- och motorik. De flesta förskolor har gjort utflykter varje vecka för att särskilt utmana barns rörelse, uthållighet och lärande. Alla barn ska vara ute minst en gång per dag på förmiddagar och/eller eftermiddagar om inte väderförhållanden hindrar detta. En utvecklande och utmanande utemiljö i förskolan med fokus på barns rörelse prioriteras alltmer. Personalen har uppmuntrat barnens egna initiativ till lek och rörelse.

Utveckla hälsofrämjande insatser i samverkan med barnhälsovården

2012-01-01

2014-12-31

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar: Arbetet med att utveckla hälsofrämjande insatser i samverkan mellan förskola och barnhälsovården fortsätter 2013. I uppdraget ingår att se hur stadsdelsförvaltningen i samverkan med Barnvårdscentralen (BVC) kan sänka de höga ohälsotal som framkommer i 4-årskontrollen som karies, övervikt och föräldrar som röker. En arbetsgrupp med representanter från BVC, öppna förskolan och förskolorna har träffats under året och kommer att arbeta fram ett samverkansavtal.

NÄMNDMÅL:

Förskolorna skapar goda förutsättningar för att öka barns språk- och kunskapsutveckling, med fokus på svenska språket

 Uppfylls helt

Skärholmens gemensamma språkprogram har implementerats och används i alla förskolor. Varje förskola har en språkansvarig som ingår i ett större nätverk för enheten och stadsdelen. Genom arbetet med språkgrupper har barnens olika språk och dess talare fått en högre status. Föräldrarna har blivit medvetna om att modersmålet är viktigt och har medverkat i arbetet med barnens flerspråkiga utveckling. Kunskap genom olika språknätverk och föreläsningar har inspirerat personalen till ett mer aktivt språkarbete med barnen. Personalens kunskap om att utforma en språkstimulerande miljö har ökat. I föräldrasamtalen har personalen mer aktivt använt sig av dokumentation i bildform för att öka föräldrarnas förståelse för sina barns språkutveckling.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
 Andel barngrupper (1-3 år) med fler än 14 barn	0 %	0 %	VB 2012
 Andel barngrupper (4-5 år) med fler än 18 barn	0 %	0 %	VB 2012
 Resultatet av enheternas självvärdering avseende språkutveckling och kommunikativ förmåga (skala 1-6)	3,73	3,5	2012

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

 Förskolan använder språkprogrammet och språkkartläggningen i arbetet med barns språk- och kunskapsutveckling

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
----------------------	------------------	--------	--------

Kommentar: I april introducerades det nya språkprogrammet som nu har implementerats i verksamheten. Förskolorna har arbetat med de olika språkobservationsmetoderna och språkprogrammet har presenterats för föräldrarna. Materialet är ett stort stöd i språkarbetet på förskolorna och har använts på arbetsplatsträffar, planeringar och reflektioner på förskolorna. Personalen har gått genom barnens språksituation med föräldrarna i individuella utvecklingssamtal. Varje år kartläggs barnens modersmål och personalens kunskaper i olika språk. I årets resultat den 31 oktober fanns i Skärholmen 29 kommunala förskolor och en kommunal dagbarnvårdare. Totalt var 1350 barn inskrivna, varav 90 % talade ett annat modersmål än svenska. Detta är en ökning från 87 % år 2011. År 2012 talade barnen 90 olika modersmål mot 75 modersmål år 2011. De mest förekommande språken är arabiska, kurdiska, turkiska, tigrinja och polska. Av de cirka 300 pedagogerna var 44 % flerspråkiga och behärskar totalt 28 språk. Stockholm som förvaltningsområde har i Skärholmen 12 barn och 7 pedagoger som talar finska samt 2 barn som talar romani. 8 % av barn med annat modersmål talar fler än ett modersmål. Resultatet av språkkartläggningen används i förskolorna i olika sammanhang, till exempel vid interna och externa språkmöten samt vid arbetsplatsträffar för att synliggöra barns och personals olika modersmål.

	Förskolan kartlägger språksituationen för barn med annat modersmål tillsammans med föräldrarna	2011-01-01	2014-12-31
---	--	------------	------------

Kommentar: Kartläggning av barnens språksituation har gjorts tillsammans med föräldrarna vid de individuella utvecklingssamtalen. Material från språkprogrammet har använts och utifrån detta har en planering gjorts för hur samarbetet mellan föräldrar och förskola ska ske för att bäst stimulera barnets språk. Resultatet är att föräldrarna har blivit delaktiga i språkarbetet hemma och på förskolan. Föräldrarna har även varit delaktiga i projektarbeten genom att översätta orden till barnets hemspråk. Personalen har uppmärksammat barnens modersmålsutveckling och språkobservationer har gjorts utifrån olika situationer.

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

2.3 Stockholmarna ska uppleva att de får god service och omsorg

Uppfylls delvis

Brukarundersökningarna visar att det finns utvecklingsmöjligheter inom målgruppen för personer med funktionsnedsättning för att öka brukarnöjdheten, upplevelse av trygghet samt upplevelsen av hur brukarna kan påverka insatsen utformning inom vilka områden avdelningen delvis når målet. Andel personer som upplever att de har en fungerande bostad når emellertid målet. I år har antal besvarade brukarenkäter ökat markant. 48 enkäter besvarades i år vilket är en ökning med 28 svarande jämfört med förra året.

Andelen nöjda omsorgstagare i vård och omsorgsboende har ökat med 9 % jämfört med föregående år. Den grupp som ökat mest gällande nöjda omsorgstagare är äldre personer med hemtjänst där nöjdheten under ett år förbättrats med 18 %. Samtliga brukare med insatsen bostadsbedömd dagverksamhet säger sig vara nöjda vilket också är en ökning med 11 % jämfört med föregående år. I vård och omsorgsboende upplever brukarna att maten smakar bra och att måltiden är en trevlig stund på dagen. En ny matleverantör har anlitats under året vilket kan vara en förklaring till resultatet. En dietist har anställts och arbetar för att öka personalens kunskap och dess betydelse för hur våra brukare upplever den mat och de måltider som serveras.

Insatser för barn och unga bedrivs utifrån evidens- och kunskapsbaserade metoder. I behandling och insatser är målsättningen att stärka de resurser som finns i familj och nätverk. Inriktningen är att hitta hållbara lösningar i öppenvård och att öka insatserna för barn och unga i deras närmiljö. En systematisk arbetsprocess har påbörjats för att höja kvaliteten i det arbete som bedrivs för unga och deras familjer. Målsättningen är att bedömningar och insatser ska ha forskningsstöd, att ungas behov tillgodoses på bästa sätt och att unga och deras familjer får ett bra bemötande. Socialtjänsten har inlett en planering för att samordna insatser inom avdelningen när det gäller unga vuxna 18-25 år, bland annat har en kartläggning genomförts som grund för det fortsatta arbetet.

Placerade barns och ungas skolgång har varit i fokus och placeringar har kartlagts och granskats, en del mer ingående. Granskningen visade att de placerade ungdomarnas skolsituation uppmärksammas, men att dokumentationen behöver systematiseras ytterligare för att underlätta uppföljningen. Granskningen visar även att i de fall skolgången inte fungerar finns ofta en så omfattande problematik att det överskuggar skolgången och att unga placerade på SIS-institution har den minst fungerande skolgången. Efter utvärdering kom vi fram till att rutinerna behövde omarbetas och under hösten har vi arbetat med att ta fram en helt ny uppföljningsmall. Av de familjehemsplacerade barnen hade alla som lämnade grundskolan tillräckliga betyg för gymnasiet. En enkät med frågor om skolgången har genomförts med hälften av barnen i familjehem. Resultatet ligger till grund för familjevårdens fortsatta uppföljning om hur det faktiskt går för barnen i skolan och att de får det stöd de behöver. Handläggarna har deltagit i skolmöten minst en gång under året.

I utredningsenheterna för barn och unga har tagits fram utvärderingsenkäter avseende insatser och utförare. En brukarundersökning har genomförts med frågor om service/stöd, delaktighet, tillgänglighet, bemötande. Av 280 enkäter besvarades 57 (20 %). Resultatet visade att de flesta var nöjda med handläggningen (på en skala från 1-5 låg svaren över genomsnittet), vårdnadshavarna något mer än ungdomarna. Svarsfrekvensen var låg även detta år, varför enkätens utformning kommer att förbättras inför nästa enkättillfälle.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel ASI (Addiction Severity Index) utredningar	62,5 %	75 %	tas fram av nämnden	2012
Kommentar: En liten ökning av andelen ASI-utredningar har skett. Kvalitetsarbetet har haft verksam effekt men trots ökningen når enheten inte målet. Arbetet med strukturerade genomgångar och internkontroll fortsätter för att nå målet.				
 Andel av inkommande anmälningar inom BoU där det inleds en utredning (IoF)	44,8 %	46,8 %	fastställs 2012	2012
Kommentar: Indikatorn är ny och mäter perioden december 2011- november 2012. Årsmålet utgår från 2011 års siffror.				
 Andel barn och unga i biståndsbedömd öppenvård	76,3 %	75 %	tas fram av nämnden	VB 2012
Kommentar: Indikatorn mäter andelen barn och unga i öppenvård under perioden december 2011 - november 2012. Barn och unga erbjuds i ökad utsträckning stöd och behandling i öppenvård. Avsikten är att minska institutionsvården, men även att insatserna bättre ska motsvara barns och ungas behov, där nätverket ingår som en naturlig del. Före beslut om dygnet-runtvård eller extern öppenvård görs en prövning av om behovet kan tillgodoses av stadsdelens egna öppenvårdsresurser. Öppenvård för barn, ungdomar och deras familjer har genomförts av ungdomsteamet Team 127, av boendestödjare för unga i träningslägenhet och Framnäsgruppen AB, som arbetar med familjebehandling på stadsdelsnämndens uppdrag.				
 Andel barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen (Utredningstyp BoU eller Vuxen) och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats (inom IoF, BoU och Vuxna, 0-19 år)	82,64 %	78 %	öka	VB 2012
Kommentar: Indikatorn mäter antalet barn och unga 0-19 år som avslutats under perioden december 2010 – november 2011 och som inte återkommit inom tolv månader. Ny definition har gjorts, vilken innebär att personer som är åter med ny insats inom 30 dagar har exkluderats.				

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel enskilda som minskat sitt behov av stöd inom socialpsykiatrin	50 %	15 %	tas fram av nämnden	2012
Kommentar: Målet med andel enskilda som minskat sitt behov av stöd inom socialpsykiatrin uppnås med god marginal. Socialtjänsten arbetar med att öka självständigheten hos klienter och brukare och anpassar stödet efterhand som personens förmågor utvecklas.				
 Andel genomförandeplaner för biståndsbedömda insatser inom socialpsykiatri, loF	73,53 %	90 %	tas fram av nämnden	VB 2012
Kommentar: Andelen genomförandeplaner har ökat sedan föregående mätning. Genomförandeplaner är en prioriterad uppgift som inte fullgjorts fullt ut på boendestödet. Under senare delen av året har ett aktivt arbete pågått med att upprätta genomförandeplaner där det saknats. Nya medarbetare utbildas i hur genomförandeplaner ska skrivas och arbetet kommer att intensifieras ytterligare för att nå en högre måluppfyllelse under 2013.				
 Andel klienter inom socialpsykiatrin som erhållit två uppföljningar enligt DUR under året	65 %	75 %	tas fram av nämnden	2012
Kommentar: Socialtjänsten har ökat andelen klienter där två eller fler uppföljningar har gjorts under året men har inte nått målet. För att nå större måluppfyllelse har vi i större utsträckning övergått till att fatta biståndsbeslut med beslutslängd sex månader mot tidigare beslut på ett år.				
 Andel mål för den enskilde, med insatser inom socialpsykiatrin, som i snitt uppnås (loF)	91 %	50 %	fastställs 2012	2012
Kommentar: Inom socialtjänsten har vi arbetat aktivt med att anpassa målsättningen utifrån den enskildes förutsättningar för att både möjliggöra en förändring och ställa upp realistiska förväntningar på resultat.				
 Andel personer i förhållande till hela befolkningen som har haft insatser inom loF, socialpsykiatri	0,63 %	0,8 %	tas fram av nämnden	VB 2012

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	--------	-------------	--------

Kommentar: Genom ett aktivt samarbete internt och externt har vi haft möjlighet att nå personer som inte är kända inom enheten men som kan vara i behov av stöd.

Andel personer i förhållande till hela befolkningen som har haft insatser inom vuxen missbruk, loF	0,26 %	0,35 %	tas fram av nämnden	VB 2012
--	--------	--------	---------------------	---------

Kommentar: I jämförelse med hela befolkningen är andelen invånare i stadsdelen som haft insatser inom missbruksvården förhållandevis låg. Nivån är dock jämförbar med andra stadsdelar med liknande demografisk sammansättning. Erfarenheten visar att andelen personer som söker hjälp för sitt missbruk är mindre än andelen personer som beräknas ha missbruks- eller beroendeproblematik. Genom aktivt samarbete internt och externt har vi haft möjlighet att nå personer som inte är kända, men som kan vara i behov av stöd.

Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som på det hela taget är nöjda med sin insats (loF)	86 %	75 %	82	2012
--	------	------	----	------

Kommentar: Svarsfrekvensen på brukarundersökningen är låg.

Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som upplever att de fått en förbättrad livssituation enligt DUR uppföljningen (dokumentation, utvärdering och resultat) (loF)	68 %	25 %	öka	2012
--	------	------	-----	------

Kommentar: Inom verksamhetsområdet socialpsykiatri kan det vara av vikt att notera att klientgruppens dagsform och psykiska mående kan påverka de svar som anges vid uppföljningstillfällena. Detta i både positiv och negativ bemärkelse.

Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som är nöjda med hur utredningen av deras behov av stöd genomfördes (loF)	82 %	75 %	76 %	2012
--	------	------	------	------

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel ungdomar anmälda för brott som tillsammans med föräldrar eller vårdnadshavare kallats till samtal med socialtjänsten inom 48 timmar	100 %	90 %	tas fram av nämnden	2012
Kommentar: Under hela året har 40 ungdomar under 15 år kallats på grund av misstänkt brott, alla utom en har kommit till samtal. Därutöver har elva unga tagits emot på utredningscentrum, där handläggningen sker skyndsamt.				
 Andel vuxna i biståndsbedömd öppenvård (loF)	67,54 %	76 %	tas fram av nämnden	VB 2012
Kommentar: Förvaltningen arbetar aktivt vidare med insatser i stadsdelens egen regi i form av CRA, återfallsprevention, tränings- och försökslägenhet, arbetsträning, bostöd och egna medel.				
 Andel vuxna som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats (loF)	79,46 %	55 %	öka	VB 2012
Kommentar: De personer som kommer i kontakt med socialtjänsten för beroendeproblematik har ofta långtgående och kroniska problem. Socialtjänsten når årsmålet med god marginal. Årsmålet har justerats uppåt inför nästa år.				
 Antal familjer med barn som saknar stadigvarande bostad (loF)	14 st	23 st	fastställs 2012	VB 2012
Kommentar: Definitionen gäller samtliga barn under 18 år som saknar stadigvarande bostad. En barnfamilj kan utgöras av ensamstående eller sammanboende föräldrar med minderåriga barn som bor tillsammans, växelvis boende och umgängesbarn. Under perioden januari -november har i snitt 14 hushåll med barn varit placerade i tillfälliga boenden (vandrarhem, hotell) per månad. Kostnaderna för dessa boenden har minskat, ca 200 tkr i månaden har i snitt betalats ut per månad. Ytterligare sänkning av kostnaderna förväntas i och med de nya möjligheterna till boende vid Sättagårdsvägen 8.				

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal nyttillkomna försöks- och träningslägenheter (IoF)	20	6	fastställs 2012	2012
Kommentar: Socialtjänsten har fått 20 försöks- och träningslägenheter, varav fem till projektet "Bostad först".				
 Antalet försökslägenheter som övergått till eget kontrakt relaterat till totala antalet försökslägenheter i stadsdelsnämnden (IoF)	36 %	2 %	fastställs 2012	2012
Kommentar: Under året har fem försökslägenheter övergått till eget kontrakt. Socialtjänsten har därmed kvar 14 försökslägenheter.				
 Andel genomförda utredningar enligt DUR inom stöd och service för personer med funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	78 %	60 %	tas fram av nämnden	2012
 Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	80 %	89 %	89 %	2012
Kommentar: Åtgärderna för att öka brukarnas upplevelse av att bli väl bemötta av stadens personal har pågått hela året. Informationsinsatser har genomförts i form av nyhetsbrev. Anhörigmöten har hållits där man samtalat om vad som fungerar bra och vad som behöver utvecklas i verksamheterna. Då har också getts information om aktuella händelser i verksamheten. Personalen har på arbetsplatsträffar diskuterat frågor om bemötande och värdegrund. Insatserna för att öka brukarens upplevelse av personalens bemötande kommer att utvärderas och ligga till grund för ytterligare förbättringsarbete med frågan 2013. Förbättringsområden som är stadsgemensamma påtalas i de verksamhetsuppföljningar som stadsdelarna gör årligen.				

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	63 %	71 %	72 %	2012

Kommentar: Förbättringsområdet är stadsgemensamt och påtalas vid de årliga verksamhetsuppföljningar som görs, men också vid individuella uppföljningar tillsammans med brukare och utförare minst en gång per år. I förvaltningens egen enkät (funktionsnedsättning och äldre) ansåg 65 % att de varit delaktiga i utredning innan beslut fattats. Motsvarande siffra förra året inom funktionsnedsättning var 68 %.

Arbetet med att ge personal på LSS-bostäder stöd i hur man dokumenterar och hur man skriver genomförandeplaner har pågått hela året. På arbetsplatsträffarna diskuteras hur man ska kunna ge brukarna möjlighet att i så stor omfattning som möjligt påverka insatsens utformning. Arbetet med att öka inflytande och delaktighet kommer att utvärderas och analyseras för fortsatt arbete i frågan under 2013.

 Andelen personer med funktionsnedsättning som upplever att de har en fungerande bostad (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	85 %	70 %	tas fram av nämnden	2012
--	------	------	---------------------	------

Kommentar: De flesta av LSS- bostäderna är anpassade utifrån en hög standard. De bostäder som inte är moderna kommer att ersättas med nya inom ett par år.

 Andelen personer med funktionsnedsättning som övergår till lönearbete efter deltagande i dagliga verksamheter enligt LSS eller dagverksamheter enligt SoL (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	0,9 %	0,9 %	tas fram av nämnden	2012
---	-------	-------	---------------------	------

Kommentar: En person har fått lönearbete efter att ha varit beviljad daglig verksamhet. Totalt har 112 personer med funktionsnedsättning haft insatsen daglig verksamhet under 2012.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal nyttillkomna omsorgslägenheter för vuxna inom staden (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	0 st	0 st	100 st	2012
Kommentar: I alla nya projekteringar beställer stadsdelsförvaltningen nya LSS-bostäder. Minst fem är under projektering, under 2012 har inget bygget påbörjats.				
 Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	85 %	91 %	91 %	2012
Kommentar: När det gäller barnboenden följs dessa upp två gånger per år. Verksamhetsuppföljningar görs årligen stadsgemensamt och för externa boendeplaceringar är detta ett möjligt förbättringsområde. Förvaltningen har arbetat enligt en handlingsplan för att öka brukarnas upplevelse av trygghet. En analys av resultatet av handlingsplanen kommer att ligga till grund för fortsatt förbättring av brukarens upplevelse av trygghet 2013.				
 Brukarnas nöjdhet med bemötande från biståndshandläggare inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	68 %	68 %	tas fram av nämnden	2012
Kommentar: I socialtjänstens egen brukarenkät (funktionsnedsättning och äldre) svarade 74 % att de upplever att bemötandet från biståndsbedömaren fungerar bra. I år har vi mätt båda verksamheterna vilket gör att vi inte kan bryta ut funktionsnedsättning eller äldre och jämföra mot föregående år. I stadens enkät är resultatet lägre, 68 %.				
 Nöjda brukare - daglig verksamhet (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	79 %	91 %	91 %	2012
Kommentar: Förbättringsområdet är stadsgemensamt och påtalas vid de verksamhetsuppföljningar staden gör årligen.				

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Nöjda brukare - kort-tidsboende (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	89 %	91 %	91 %	2012
Kommentar: Förbättringsområdet är stadsgemensamt och påtalas vi de verksamhetsuppföljningar staden gör årligen.				
 Nöjda brukare - LSS-boende, vuxna och barn (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	72 %	88 %	88 %	2012
Kommentar: Resultatet visar att vi är på god väg. Vi har ökat utfallet med 9 procentenheter jämfört med föregående år, då vi inte nådde årsmålet. Insatser för att öka andelen nöjda brukare har gjorts enligt handlingsplan. Resultatet av arbetet enligt handlingsplanen ska analyseras och ligga till grund för fortsatta insatser föra att höja andelen nöjda brukare 2013.				
 Andel omsorgspersonal med grundutbildning (äldreomsorg)	82 %	91 %	tas fram av nämnden	2012
Kommentar: Målet uppfylls delvis. Sätra vård- och omsorgsboende uppnår målet. Hemtjänsten når inte målet. Enheten har arbetat aktivt under innevarande år för att förbättra utbildningsgraden hos medarbetarna. Nio medarbetare har validerat sina betyg men har inte under året slutfört någon utbildning. Dessa nio medarbetare är aktuella för utbildningsinsatser 2013.				
 Andelen nöjda omsorgstagare - biståndsbedömd dagverksamhet (äldreomsorg)	100 %	90 %	84 %	2012
Kommentar: Brukare med biståndsbedömd dagverksamhet är överlag väldigt nöjda med sin insats. De riktade insatser som bedrivits har gett resultat.				
 Andelen nöjda omsorgstagare - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)	85 %	84 %	84 %	2012

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	--------	-------------	--------

Kommentar: Brukarnas nöjdhet med hemtjänst i det egna hemmet är hög. Utfallet gäller både privata utförare och stadsdelens egen utförare. Vi kan se en klar förbättring av resultatet jämfört med tidigare år då resultatet uppgick till 67 % och målet inte nåddes. Förvaltningens hemtjänst har genomfört en organisationsförändring för att öka kontinuitet och stärka arbetsledningen. All personal har deltagit i projekt "Vård i annans hem". Under våren har en prioriteringslista för årets arbete tagits fram utifrån åtaganden samt arbetsmiljön. Hemtjänsten har arbetat för att komma i fas med genomförandeplanerna och för att säkerställa att insatserna utförs på ett tryggt sätt för kunderna. Kunderna i hemtjänsten har uttryckt att det är viktigt att det så ofta som möjligt är samma person samt att personalen kan svenska språket så att man förstår varandra. Enheten har justerat bemaningen för att öka kontinuiteten och satsat på att utveckla personalens kunskap i svenska genom språkprojektet arbetsam. Synpunkter och klagomål har minskat något, vilket vi tolkar som att kunder får sin hjälp som planerat. Flera rutiner har förändrats och tydliggjort medarbetarnas roll och ansvar. Ett system för schemaläggning av brukarens insatser, Schemos, har införts i delar av verksamheten. Resultatet av införandet tyder på att kontinuiteten ökar och personalresurserna används mer effektivt.

Andelen nöjda om- sorgstagare - vård- och omsorgsboende (äldre- omsorg)	88 %	84 %	84 %	2012
--	------	------	------	------

Kommentar: De riktade insatser som bedrivits har gett resultat. Andelen nöjda omsorgstagare är 9 procentenheter högre i år än föregående år.

Maten smakar bra - hemtjänst i ordinärt bo- ende (äldreomsorg)	86 %	75 %	75 %	2012
--	------	------	------	------

Kommentar: En kostekonom har anställts under senare delen av året.

Maten smakar bra - Vård och omsorgsboen- de (äldreomsorg)	86 %	75 %	75 %	2012
---	------	------	------	------

Måltiden är en trevlig stund på dagen - Vård och omsorgsboende (äldreomsorg)	85 %	75 %	75 %	2012
---	------	------	------	------

Kommentar: De riktade insatser som bedrivits bedöms ha gett resultat. Det finns flera vård- och omsorgsboenden i stadsdelen som drivs i privat regi.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	--------	-------------	--------

 Omsorgstagarnas upplevelse av hur de kan påverka hur hjälpen utförs - hemtjänst i ordinarie boende (äldreomsorg)	77 %	74 %	74 %	2012
--	------	------	------	------

Kommentar: Förvaltningens egen hemtjänst har resultatet 66%. Hemtjänsten har arbetat enligt en handlingsplan om hur brukare kan bli mer delaktiga i sin vardag. Rutiner angående genomförandeplaner har uppdaterats och gått i genom. Hemtjänsten har haft enskilda samtal med personal om hur man bemöter och uppfyller kundens behov och önskemål. Resultatet av arbetet enligt handlingsplanen har ej gett önskad effekt. En utvärdering och analys av arbetet med handlingsplanen kommer att ligga till grund för fortsatt utveckling av arbetet med delaktighet och inflytande i hemtjänsten.

 Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)	85 %	84 %	84 %	2012
---	------	------	------	------

Kommentar: Den kommunala hemtjänsten har under året arbetat mycket med att stärka upplevelsen av trygghet för brukarna. Personalen har fått arbetskläder samt namnbrickor vilket möjliggör att all personal lätt kan identifiera sig. En omorganisation inom stadsdelens hemtjänst har gjorts för att utveckla kvaliteten i verksamheten och för att stärka brukarnas upplevelse av kontinuitet.

Cirka 50 % av den hemtjänst som utförs i stadsdelen är i privat regi.

 Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet - vård och omsorgsboende (äldreomsorg)	91 %	89 %	89 %	2012
---	------	------	------	------

Kommentar: Utfallet gäller både privata utförare och stadsdelens egna utförare. Sättra vård- och omsorgsboende har haft många aktiviteter för att öka tryggheten under året. Projektet teambaserat arbetssätt har bidragit till att personalen i högre grad använder varandras kompetens och arbetar mot samma mål.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
------------------	------------	-----------	-----------

 Vidta åtgärder för att förebygga och arbeta för att minska narkotikaanvändningen	2012-01-01	2013-12-31	
--	------------	------------	--

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar: Ungdomar anmälda misstänkta för narkotikabrott har handlagts skyndsamt i utredningscentrum för unga lagöverträdare enligt de rutiner som finns med polis och åklagare. I det nyligen startade projektet Sociala insatsgrupper är målgruppen unga som riskerar att utveckla eller har utvecklat en kriminell livsstil. Arbetssättet ska förhindra en negativ utveckling genom att involvera och aktivt arbeta genom det sociala nätverket. Fältverksamheten har arbetat med utvecklingen av mentorsprogrammet, skolträffarna och 127 sommarfestivalen, som erhållit en del av stadsdelens särskilda medel för insatser mot cannabisbruket. Mentorerna har fått utbildning för att kunna hålla i workshops mot cannabis och annan narkotika. Fritidsenheten har tagit fram en skriftlig tobakspolicy. Minskat tobaksnyttjande bidrar till att minska narkotikabruket.

✓	Utveckla kunskaper i svenska hos vård- och omsorgspersonal med svenska som andraspråk	2011-01-01	2012-12-31

Kommentar: Flertalet medarbetare som inte har svenska som modersmål har deltagit i svenskundervisning med inriktning omsorg på gymnasienivå via projekt Arbetsam. Utbildningen har anpassats så att de personer med ett större behov av språkligt stöd har fått mer lärartid, medan de medarbetare vars kunskapsnivå varit högre har fått mer hemuppgifter.

✓	Vård- och omsorgspersonal erbjuds grundutbildning	2011-01-01	2012-12-31

Kommentar: Samtlig vård- och omsorgspersonal har erbjudits grundutbildning i det fall det saknats. Utbildningarna har tillhandahållits inom ramen för projekt Carpe. Flera medarbetare inom såväl hemtjänsten som på Sättra vård- och omsorgsboende har under året validerat sina betyg för under kommande år kunna slutföra sin grundutbildning.

✓	Äldre ska ges möjlighet att påverka vad de vill äta och de ska ha möjlighet att välja mellan olika maträtter	2012-01-01	2012-12-31

Kommentar: Inom den kommunala hemtjänsten får kunder som väljer matlåda varje vecka en matsedel för kommande vecka, för att kunna välja vilka rätter de vill ha. Det finns alltid två alternativ och all mat kan fås som specialkost. De kunder som lagar mat hemma har utformat sin inköpslista själva och påverkar på så sätt vad de ska äta dagligen. På stadsdelens kommunala boende Sättra vård- och omsorgsboende erbjuds tre olika varmrätter till lunch samt två olika rätter till middag. Frukost tillreds på enheten vilket leder till stor valfrihet och möjlighet att påverka. Det serveras alltid mellanmål till de som önskar eller behöver och valfriheten är stor avseende mellanmålserbjudande allt från näringsrika yoghurt-drinkar till smörgås och buljong.

NÄMNDMÅL:

Genom samverkan mellan socialtjänst, förskola, skola och familjen samt övriga aktörer tillvaratas de gemensamma resurserna så att barn och unga kan växa upp till självständiga vuxna.

 Uppfylls helt

Genom samverkan ska barn som är i behov av insatser tidigt uppmärksammas. Stadsdelsnämnden har en särskilt utformad samverkansmodell bestående av förskola, skola, fritid, socialtjänst, polis, BUP, BVC och vårdcentral. Sammanlagt har 22 samverkansforum genomförts på olika nivåer. En lokal samverkansöverenskommelse mellan stadsdelens olika verksamheter, skolorna och polisen finns och gäller tills vidare. En fristående förskola deltar några fristående förskolor sporadiskt. Inom samverkansforum har en arbetsgrupp bildats för att kartlägga och hitta en gemensam handlingsplan för elever med hög skolfrånvaro. En annan arbetsgrupp har tillsatts för att förbättra samarbetet mellan skola och socialtjänst vid placeringar. I detta arbete har rutiner tagits fram och förskolan involverats. Ett gemensamt samverkansforum har genomförts med tema våld i nära relationer, där även polisens familjevårdsenhet, barncentrum och åklagare deltog. Förskolan stödjer barn och föräldrar vid övergången till skolan enligt en arbetsplan, en årscirkel och nätverksgrupper med deltagare från förskola och förskoleklass.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
 Andel aktuella likabehandlingsplaner på samtliga förskolor	100 %	100 %	VB 2012
Kommentar: Likabehandlingsplaner har reviderats under året.			
 Andel föräldrar som erbjuds utvecklings-samtal minst en gång per termin	100 %	100 %	2012
Kommentar: Vårnadshavare får även samtal vid behov eller önskemål. Specialförskolan Clavis erbjuder vårnadshavarna minst tre utvecklingssamtal per termin.			
 Andel genusutbildad personal i fritiden	96,43 %	75 %	2012
 Antal aktuella familjesamverkansplaner för respektive verksamhet inom fritidsenheten	8	8	2012
Kommentar: Arbetet med att ta fram familjesamverkansplanerna har ökat personalens fokus på hur deras verksamheter kan vara en del av att stötta besökarnas familjer. Ett resultat av detta är att två fritidsledare ska utbildas till Kometledare.			

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
 Antal ungdomar som är utbildade styrelseledamöter i mötesplatsernas styrelser och ungdomsrådet	49	30	2012

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förskola och fritid arbetar aktivt och medvetet för att öka barns, ungas och föräldrars delaktighet och inflytande	2008-01-01	2014-12-31	

Kommentar: Delaktighet och inflytande är centralt i förskolornas arbete. Aktiviteter och material väljs utifrån syftet att barns möjligheter till självständighet, delaktighet och inflytande ska öka. Den föräldraaktiva inskolningen har bidragit till att föräldrarna fått insyn och kunskap om förskolans arbete. Detta märks tydligt genom att föräldrar nu ställer andra krav och frågor kring barnens vistelse. Utvärdering och revidering av varje förskolas likabehandlingsplan har skett tillsammans med föräldrarna. Föräldrarna har varit delaktiga i barnens olika projekt genom att vara med och tillverka saker med barnen, måla eller bidra med ord till ordbanker på de förekommande språken. Barnen har haft inflytande i verksamheten genom observationer, samtal, intervjuer och barnmöten. Personalen har utgått från barnens intresse och ställer frågor till barnen, använder pedagogisk dokumentation och samtalar med föräldrar. Fritidsenheten har arbetat för att öka barn och ungas inflytande. Samtliga mötesplatser har styrelser deltagit i beslut om aktiviteter, inköp och inredning. Ungdomsrådet Ung 127 har regelbundet träffat fritidens enhetschef. Ungdomarna har även haft möjlighet att påverka verksamheten i aktivitetsgrupper. Fler verksamheter har haft stormöten där alla ungdomar varit välkomna och haft möjlighet att påverka.

 Förskola och fritid ska samverka med olika verksamheter och särskilt stödja föräldrarollen när barn och unga behöver stödinsatser	2008-01-01	2014-12-31	
---	------------	------------	--

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar: Förskolorna har en gemensam policy i arbetet med barn i behov av särskilt stöd och strävar efter att anpassa miljö samt arbetssätt till barns behov. Totalt 103 barn i behov av särskilt stöd har fått extra stödinsatser varav fyra har gått i förskolor utanför Skärholmen. Personalen i förskolan har samarbetat med föräldrarna utifrån deras önskemål. Samverkan har skett med stadsdelens stödresurser i form av BVC, socialtjänsten, logoped, talpedagog, psykolog, samordnaren för barn i behov av särskilt stöd, habiliteringen med flera. Förskolepsykologen har haft 66 uppdrag i konsultation och handledningsuppdrag av personal för individuella barn, barngrupper, föräldrakontakt, familjesituation, barnobservationer och yrkesrollen. Uppdrag för individuella barn gällde 25 pojkar och 9 flickor. Under året fortsatte satsningen på generellt föräldrastöd. Föräldrar med barn 3-12 år har erbjudits föräldrastöd i form av ABC. I stadsdelen har föräldrar vid behov erbjudits en föräldrautbildning "Komet". Personalen på specialförskolan Clavis har regelbundet samordnat och samverkat med föräldrar samt andra aktörer runt familjen och det enskilda barnet. Fritidsenheten har haft månadsmöten med fältverksamheten. En föräldraguide har skickats ut till föräldrar med barn i åldern 0-16 år som bor i Skärholmen. Guiden innehåller aktiviteter, mötesplatser och föräldrastöd som erbjuds i stadsdelen. I Skärholmen har styrgruppen för föräldrastöd arbetat aktivt under året med flera strategiska frågor gällande föräldrastöd. I styrgruppen ingår förskola, förskolepsykolog, fritid och socialtjänst.

- ✓ Barns och ungas familj och nätverk ska tillvaratas i den individuella planeringen av stöd och insatser 2008-01-01 2012-12-31

Kommentar: Barns och ungas nätverk kartläggs i varje utredning och nätverket vägs in som en resurs vid planering av insatser. Inom familjevården övervägs alltid möjligheten till placering i nätverkshem. Vid uppföljningar inhämtas föräldrars och eventuella andra viktiga personers synpunkter kring barnets situation. I överväganden dokumenteras barnets familj och sociala relationer under en särskild rubrik i BBIC. Föräldrarna och barnens nätverk uppmärksammas som en viktig resurs i vården, i de fall det är möjligt. I sitt behandlingsarbete tillvaratar Team 127 de resurser som finns runt ungdomarna genom ett brett nätverk av kontakter med familj, släkt, polis, fritid. I fältverksamheten ingår kontakter med föräldrarna vars barn deltar i olika aktiviteter. För att stärka stödet till familjer har fler gruppleddare utbildats i föräldraträningsprogrammet Komet.

- ▶ Fritidsenheten har ett strukturerat genusarbete där alla barn och unga kan utveckla sin unika identitet och intressen 2012-01-01 2014-12-31

Kommentar: Under året har genusutbildning skett för fritidsenhetens personal. Drygt 95 procent av personalen har fått utbildning. Resultatet har inneburit en ökad bredd i aktiviteter och mer kreativa miljöer som stimulerar individens intressen istället för traditionella könsmönster.

NÄMNDMÅL:

Stadsdelsnämnden arbetar aktivt för att nyrekrytering till missbruk ska minska

Uppfylls helt

Preventionssamordnaren ansvarar för utvecklingen av det långsiktiga preventiva arbetet i stadsdelens olika verksamheter. Åtgärder som ska bidra till minskad konsumtion av alkohol och narkotika är folköls- och tobakstillsynen och arbete mot langning. Tillsyn sker i nära samarbete med polisen, 45 tillsynsbesök har genomförts.

Fältverksamheten arbetar drog- och brottsförebyggande bland annat inom ramen för mentorsprogrammet, skolträffar och 127 Sommarfestivalen. Målet är att öka antalet unga som anammar en restriktiv attityd till våld, tobak och droger. Mentorerna och tolv sommarjobbare har fått utbildning för att lära sig hålla i workshops mot droger och narkotika. Fältassistenterna har under året arbetat med utvecklingen av Mentorsprogrammet och genomfört utbildningar om teambildning, samlevnadsfrågor, projektplanering, personlig utveckling och ledarskap. De särskilda pengarna för insatser mot cannabisbruket har använts till att förstärka verksamheten med mentorsprogrammet, 127 Sommarfestivalen, informationsblad till föräldrar, fokusgrupper i år 9 och utbildning av personal.

Fritidsenheten har tagit fram en skriftlig tobakspolicy. Minskat tobaksbruk är en framgångsmodell för att minska narkotikabruket. I verksamheterna för barn och unga används standardiserade intervjumetoder, där problemområden som alkohol och narkotika identifieras liksom speciella frågeformulär för att tidigt fastställa skadligt drickande. Minderåriga som påträffats alkohol- eller drogpåverkade har kallats till socialtjänsten för samtal tillsammans med föräldrar. Unga som anmälts misstänkta för narkotikabrott har handlagts utan dröjsmål i utredningscentrum för unga lagöverträdare tillsammans med polis och åklagare enligt fastställda rutiner.

Förskole- och fritidsenheterna har nolltolerans gällande droger och alkohol. Fritidsenheten arbetar för att vara ett attraktivt drogfritt alternativ för ungdomarna.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
 Andel unga som kommit på kallelse efter att ha påträffats alkohol- eller drogpåverkad	85 %	100 %	2012

Kommentar: Tjugo ungdomar har anmälts (åtta under 2011), varav alla utom tre kommit till samtal hos socialtjänsten efter att ha omhändertagits alkohol- eller drogpåverkad.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
----------------------	------------------	--------	--------

 Andel vuxna som har kallats på besök till socialtjänsten efter att ha omhändertagits alkohol- eller drogpåverkade	100 %	100 %	2012
---	-------	-------	------

Kommentar: Mottagningsenheten har kallat alla under 25 år två gånger. Personer över 25 år har informerats per brev om att de är välkomna att kontakta socialtjänsten om de vill söka råd och stöd utifrån den inkomna anmälan. Under hela året har 103 personer omhändertagits enligt LOB, alla har kallats. Andelen som hörsammat kallelse har varit låg. Sedan hösten görs även hembesök med anledning av anmälan, vilket förväntas öka antalet samtal med personer som omhändertagits enligt LOB.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

 Minderårig som påträffats alkohol- eller drogpåverkad ska tillsammans med vårdnadshavare kallas till samtal med socialtjänsten inom två dygn	2011-01-01	2013-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar: Mottagningsenheten har kallat alla som anmälts till socialtjänsten efter att ha påträffats alkohol- eller drogpåverkade.

NÄMNDMÅL:

Stadsdelsnämnden arbetar för att trygga och säkra de äldres livssituation.

 Uppfylls helt

Äldre medborgare har erbjudits vaktmästarservice, heminstruktör för syn och hörsel, anhörigstöd samt information och vägledning på det öppna aktivitetscentret Eken. På Sättra vård- och omsorgsboende har brukarna fått riskbedömningar kring fall, nutrition och trycksår.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

 För boende inom förvaltningens vård- och omsorgsboenden som är identifierade som riskpatienter för fall, undernäring och trycksår ska en vårdplan upprättas, om möjligt, i samråd med den boende	2012-01-01	2014-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar: Aktuell vårdplan finns för samtliga boende där risk finns för fall, undernäring och trycksår. Utifrån resultatet för de olika bedömningarna planeras åtgärderna. Till exempel vid risk eller konstaterande av undernäring planeras åtgärderna utifrån medicinskt ansvarig sjuksköterskas riktlinjer och enhetens lokala rutiner. Vid fallrisk samarbetar sjuksköterska med arbetsterapeut och sjukgymnast för att upprätta en individuell åtgärdsplan.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Riskbedömningar för fall, undernäring och trycksår genomförs för alla boende inom förvaltningens vård- och omsorgsboenden inom 14 dagar efter inflyttning. Kommentar: Alla som flyttat in under perioden har inom 14 dagar erbjudits en riskbedömning av nutrition, fallrisk och trycksår.	2011-01-01	2014-12-31	
Stadsdelsnämnden arbetar med sociala och förebyggande insatser för äldre personer. Kommentar: Ekens öppna aktivitetscenter har varit öppet under året och har välkomnat alla äldre i stadsdelen. Anhörigstödjaren vägleder och stöttar anhängigvårdare och guidar dem till rätt hjälp. Avdelningen har påbörjat ett arbete med att fråga de äldre i stadsdelen vad de har för önskan om aktiviteter och förebyggande insatser. Särskilda satsningar planeras för att öka hälsofrämjande aktiviteter. Sättra vård- och omsorgsboende har en Silviasyster som erbjuder anhöriggrupper för de som så önskar eller enskilda samtal med närstående. En kostekonom/dietist har anställts för att stärka sociala och förebyggande insatser som är relaterade till mat och måltider. Hemtjänsten har samarbete med stadsdelens olika vårdcentraler vad gäller brukarnas välbefinnande och hälsa.	2012-01-01	2014-12-31	

NÄMNDMÅL:

Stadsdelsnämnden arbetar med förebyggande och tidiga insatser för barn och unga för att trygga en positiv social utveckling

Uppfylls helt

Fältassistenter och fritidsverksamhet har ett gemensamt uppdrag att samverka i det förebyggande arbetet för stadsdelens ungdomar. Fältverksamheten arbetar uppsökande och förebyggande med ungdomar ur ett generellt hälsofrämjande perspektiv på individ- och på gruppnivå. Exempel på lyckade aktiviteter är mentorsprogrammet, skolträffar och 127 sommar- och vinterfestival som engagerat många av stadsdelens unga. Ungdomsmottagningens uppgift är bland annat att främja ungdomars hälsa avseende identitet och samlevnad, stärka deras utveckling och att förebygga psykisk och social ohälsa. Många unga har haft stödkontakter med kurator. Ett stigande antal söker samtalsstöd på grund av oro, ångest eller stress. Ungdomsmottagningen har fått HBT-certifiering, som bl.a. innebär en fördjupning av HBT-

kompetensen. Unga som anmälts misstänkta för brott har kallats till socialtjänsten tillsammans med vårdnadshavare så snart anmälan inkommit.

Arbets sättet som kallas "Barn i riskzon", startade i Bredäng och har nu utökats till skolor i Skärholmen. Arbetsformen är ett samarbete mellan skola, socialtjänst, polis, fritid och föräldrar. Avsikten är att vända en negativ utveckling när det gäller ett barn eller en ungdom, som skolan känner oro för. Arbetet har utvärderats och samtliga deltagare var nöjda med modellen och arbets sättet, som nu även tillämpas i en av stadsdelens friskolor.

Under hösten startade socialtjänsten ett relationsvårdsteam för att utveckla och strukturera arbets sätt när det gäller insatser för människor som drabbats av våld i nära relationer. Särskilt samarbete har skett ske med projektet "Våldsutsatta barn - samverkan inom socialtjänsten".

Representanter för socialtjänst, förskola och fritid har bildat en styrgrupp för föräldrastöd. Föräldraträffar och föräldrastödsutbildning har erbjudits till föräldrar med barn i åldern 3-12 år. En föräldraguide har utarbetats och är klar. Guiden skickas till alla föräldrar med barn upp till 16 år med information om vilket utbud av aktiviteter som finns för barn och unga och vilket stöd man kan få som föräldrar i olika sammanhang. Komet, som är ett föräldraträrningsprogram, har saknat intresserade föräldrar under året, endast en grupp har genomförts. Utbildning av fler gruppleddare har skett och vi kommer framöver att satsa på marknadsföring för att nå föräldrar.

I Skärholmen finns fem öppna förskolor som är en viktig förebyggande verksamhet för föräldrar och barn 0-6 år. Öppna förskolorna Ången i Bredäng, Ekholmen i Skärholmen och Vårgården i Vårberg har öppet på förmiddagar. Kulan och Kungsåtravägen i Sättra har heldagsöppet. Samtliga öppna förskolor erbjuder en gratis pedagogisk gruppverksamhet som bygger på föräldrarnas aktiva deltagande. Öppna förskolan är en träffpunkt för lek samt samtal och utformas efter besökarnas behov. Föräldrarna får bland annat stöd i sin föräldraroll, ett kontaktnät, gemenskap i det egna bostadsområdet, stöd i barnens språkutveckling samt information om olika resurser i samhället. Antal besökare i genomsnitt per månad under året totalt för samtliga fem verksamheter var 2204 personer.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
Andel klasser år 7 och 9 i högstadiet och år 1 i gymnasiet som får information om ungdomsmottagningens verksamhet/sex och samlevnad	100 %	100 %	2012

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
----------------------	------------------	--------	--------

Kommentar: Ungdomsmottagningen har bjudit in alla klasser i år 7 och 9 i högstadiet liksom förberedelseklasser för flyktingungdomar och högstadiegrupper för funktionshindrade. En klass uteblev från besök. En utvärdering av programmet har gjorts i år 7 via enkäter till 225 unga, varav 25 % svarade. Svaren visade att 75 % av ungdomarna gav betyget MVG och VG, 21% betyget G.

 Andel unga som kommit till samtal på kallelse från socialtjänsten efter under rättelse från polisen om misstänkt första gångsbrott (24 timmars-regeln)	97,37 %	90 %	VB 2012
--	---------	------	---------

Kommentar: Under året har 38 ungdomar under 15 år kallats på grund av misstänkt förstagångsbrott, alla utom en har kommit till samtal.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

 Barn och unga som grips eller omhändertas misstänkta för sitt första brott ska tillsammans med vårdnadshavare inom ett dygn från polisens underrättelse kallas till samtal hos socialtjänsten	2008-01-01	2012-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar: Socialtjänsten har kallat alla unga under 15 år som anmäls misstänkta för sitt första brott. Samtal har skett tillsammans med vårdnadshavare och polis.

 Stadsdelsförvaltningen ska erbjuda stöd och hjälp till vuxna och barn, som är utsatta för våld eller hot om våld inom familjen	2008-01-01	2013-12-31	
--	------------	------------	--

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Kommentar: Våld är ofta ett inslag i problembilden i familjer. Ett stort antal av anmälningarna rör våld mot kvinnor och barn, 42 % av samtliga inledda utredningar hittills under året jämfört med 46% föregående år. Utredning inleds alltid då barn varit utsatta för våld eller bevittnat våld. Behövande kvinnor har erbjudits skyddat boende eller andra alternativa lösningar t.ex. i ett skyddande nätverk. Av de unga som aktualiseras i Team 127 har merparten varit inblandade i någon form av våld. Teamet kartlägger våldet och anpassar behandlingen utifrån vad den unge behöver träna och vad de vuxna kan bidra med i form av stöd. Ibland läggs tyngdpunkten på arbete med kognitiv omstrukturering och problemlösning. Under hösten startades ett Relationsvårdsteam, som arbetar med insatser för människor som utsatts för våld i nära relationer, men också för att ge stöd till den som utfört våldet. Vid årsskiftet var 40 personer aktuella i teamet, varav nio män. I Athena samarbetar flera stadsdelar för kvinnor som utsatts för våld - 18 kvinnor från Skärholmen har fått hjälp av kvinnostödare under perioden. Riskbedömningar görs alltid i ärenden, där det förekommer våld eller hot om våld. Vid behov har erbjudits skyddat boende eller andra alternativa lösningar. För föräldrar, som anmälts med anledning av misstänkt våld mot barnet, har socialtjänsten tagit fram en särskild arbetsmodell. Behandlare från Framnäsgruppen AB kan snabbt sätta igång ett arbete med föräldrarna. Insatsen omfattar fem samtal och behandlar teman som alternativa uppfostringsmetoder och hur våldsutsatta barn påverkas. Målsättningen är att våldet ska upphöra mot barnet och att hjälpa föräldrar att hitta metoder för att hantera frustration och ilska, så att det inte urartar till våld. Ca tio familjer med 20 barn har omfattats av insatsen. Projektet "Våldsutsatta barn - samverkan inom socialtjänsten" (familjerätt, utredningsenhet och kontaktverksamhet) har avslutats. En handbok finns och rutiner har blivit klara. Arbets sättet, som innebär ökad samsyn och kunskapsöverföring, fortgår och kommer att spridas till det "regionala" samarbetet, när familjerätterna från närliggande stadsdelar slås samman i början av 2013. Stadsdelen har ett handlingsprogram mot familjerelaterat våld. Avsikten med programmet är att socialtjänst och polis ska kunna agera snabbare och att den som misstänker våld i hemmet ska våga anmäla. Det finns även en lokal handlingsplan för kvinnofrid och en handlingsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck. Personal i förskola och fritid arbetar efter fastställda rutiner kring våld mot barn eller vuxna i en familj framtagna tillsammans med socialtjänsten. Vid introduktionen till förskolan informeras föräldrar om var de kan söka stöd och hjälp. Specialförskolan Clavis personal är medveten om att barn med funktionshinder är en särskilt utsatt grupp när det gäller våld i fostrande syfte och stödjer familjerna i sin samvaro med barnet.			

	Stadsdelen erbjuder föräldrastöd i olika former	2012-01-01	2014-12-31
---	---	------------	------------

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar: Förskolorna erbjuder föräldrastöd genom bland annat föräldraaktiv inskolning, utvecklingssamtal och föräldraträffar där man tillsammans tar upp olika ämnen som berör familjer. Det dagliga mötet med vårdnadshavare och barn har fått en högre prioritet, där bemötande och förhållningssätt ständigt diskuteras och personalen kan stödja föräldrarna. För familjer som behöver mer stöd finns föräldrautbildningarna Komet och Alla barn i centrum (ABC) att söka i stadsdelen. Alla verksamheter informerar vid behov föräldrar om var de kan söka ytterligare stöd av annan profession.

Varje förskola bjuder in till minst två föreläsningar per år enligt "Vägledande de samspel" nivå ett	2011-01-01	2014-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar: Förskolorna har under perioden erbjudit föräldraträffar enligt "Vägledande samspel" med fokus på delaktighet, inflytande och föräldrarollen. Föräldraträffar innebär att utbildad personal är samtalsledare i en grupp med föräldrar för att tillsammans diskutera aktuella frågor. Träffarna är även en mötesplats för att utveckla och värna om ett interkulturellt förhållningssätt. Medverkande föräldrar har lämnat synpunkter på verksamhets- och likabehandlingsplanerna som sedan har tagits med i planeringen. Föräldraträffarna utvärderas efter de blivit genomförda i syftet att utveckla dem. På några förskolor har föräldraträffar varit planerade men inte genomförts på grund av få anmälningar.

NÄMNDMÅL:

Stadsdelsnämnden har en boendekedja för personer som bor i försökslägenhet - från hemlöshet till eget kontrakt

Uppfylls helt

Förvaltningen har samordnade insatser för individen för att denne successivt ska kunna klara ett eget boende. Vi erbjuder tränings- och försöksboende för vuxna och ungdomar. Boendestöd innebär socialt och pedagogiskt stöd, som anpassas till varje individ utifrån en handlingsplan. Socialpsykiatri erbjuder även boendestöd för personer som har egen lägenhet. Avsikten är att brukarna ska få större kunskap om hur samhället fungerar och därmed kunna delta och påverka sitt liv och sin omgivning. Brukarna får även stöd att klara eget boende utan störning och betala hyran i tid. De kan även få stöd för att kunna behålla sin bostad. Hyresrådgivaren arbetar uppsökande för att förhindra onödiga vräkningar.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
Andel personer som efter avslutad budget- och skuldrådgivning är nöjda och anser att de har kontroll över sin ekonomi.	83,33 %	75 %	VB 2012

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
----------------------	------------------	--------	--------

Kommentar: 35 enkäter skickades i slutet av juni till personer som avslutats under det första halvåret, sex svar inkom. En ny enkät har nyligen skickats ut till de personer som varit på nybesök under året, resultatet bearbetas under januari 2013.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

- I samspel med fastighetsägarna utvecklar stadsdelsnämnden arbetssätt som motverkar hemlöshet

Kommentar: Stadsdelens hyresrådgivare och boendestödjarna arbetar i nära samarbete med fastighetsägare och andra samarbetspartners. På detta sätt ökar möjligheterna till tidiga åtgärder och förebyggande insatser för att förhindra att hemlöshet uppstår. Socialtjänsten arbetar också med klienter som blivit fria från missbruk så att de kan få försöks- eller träningslägenheter med stöd i boendet så att de på sikt kan få överta kontraktet.

- Stadsdelsnämnden ska kontakta alla personer där hyresvärden meddelat hyresskuld

Kommentar: Stadsdelens hyresrådgivare kontakter de personer där det inkommit information om hyresskuld och erbjuder hjälp. Hyresrådgivningen har tagit emot totalt 396 ärenden som gällt hyresskulder, skulder till bostadsrättsföreningar, sena betalningar, vanvård, störningar, uppsägningar, olovliga andrahandsuthyrningar, meddelanden om avhysningar eller elskulder. Av dessa gällde 165 barnfamiljer och 231 stycken hushåll utan barn. Antal elskulder över 3000 kr var 29, antal inkomna hyresskulder 281. Antal meddelanden om avhysning var 22, varav fem gällde barnfamiljer och 17 hushåll utan barn. Antal verkställa avhysningar var åtta, samtliga hushåll utan barn.

NÄMNDMÅL:

Stadsdelsnämnden skapar förutsättningar för ökad självständighet och delaktighet och tar hänsyn till brukarnas egna önskemål

- Uppfylls delvis

Vid ansökan om bistånd uppmuntras den enskilde att själv formulera sin ansökan utifrån behov och önskemål. Innan beslut fattas kommuniceras utredning, muntligt eller skriftligt. Den enskilde har rätt att komma med synpunkter eller nya fakta som har betydelse för bedömningen. Information lämnas alltid om möjlighet att överklaga beslut. Vid ärendedragningar och i handledning diskuteras kontinuerligt etik, människosyn och förhållningssätt.

Inom omsorgen om äldre och stöd till personer med funktionsnedsättning finns ett valfrihetssystem - Jämför service - där den enskilde själv ges möj-

lighet att välja utförare för den insats han/hon blivit beviljad. När detta skett görs beställning av insats till utförare av biståndsbedömaren, där tydligt syfte och mål med beviljad insats beskrivs. Även tidpunkt för start av insats ska meddelas. Beställningen skickas sedan till utföraren som tillsammans med den enskilde upprättar en genomförandeplan. Planen kopplas tillbaka till biståndsbedömaren senast två veckor efter beställning. Åtagandet kontrolleras vid aktgranskning, kollegiegranskning och insatsbevakning i Paraplyet. Målet för andel aktuella genomförandeplaner uppnås inte. Trots ett inte tillfredställande resultat kan konstateras att andelen aktuella genomförandeplaner ökat med 22 % jämfört med föregående år. De upprättade genomförandeplanerna inom LSS- bostad och på Sättra vård- och omsorgsboende är huvudsak i fas medan hemtjänsten och assistansenheten har utvecklingspotential. Riktade insatser för att ge individuell handledning och utbildning gällande genomförandeplaner har inletts. Beställarenheten har ökat antalet individuella planer och genomförandeplaner under 2012 jämfört med 2011 för att öka delaktigheten i handlägningsprocessen.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
Andel aktuella genomförandeplaner för utförare i egen regi inom omsorgen om äldre och stöd till personer med funktionsnedsättning (myndighetsutövning)	69,08	75 %	2012

Kommentar: Enheten når inte upp till målet att 75 % av alla brukare ska ha aktuella genomförandeplaner för beviljade insatser inom omsorgen om äldre och stöd till personer med funktionsnedsättning i stadens egen regi. Dock syns en tydlig förbättring gentemot föregående år, då endast ca 47 % av insatserna hade en aktuell genomförandeplan kopplad till sig. För insatser enligt SoL fanns 68 % aktuella genomförandeplaner. Samma siffra för insatser enligt LSS var 72 %. Genomförandeplanen är ett kvitto på att den enskilde görs delaktig i verkställigheten av insatsbeslutet. Mätningen baserar sig på uppgifter i Sociala system om insatser i stadens egen regi som varit pågående under perioden 2011-07-01 till och med 2012-06-30. Uppgifter för andra halvan av året har ännu inte kommit. En genomförandeplan har bedömts vara aktuell om den upprättats eller uppdaterats som längst ett år före mätperiodens slut eller som längst ett år före insatsens avslut.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Alla brukare inom omsorgen om äldre och stöd till personer med funktionsnedsättning ska ha en aktuell genomförandeplan. En plan upprättas alltid vid ny beställning och följs upp minst en gång per år (utförare)	2011-01-01	2014-12-31	

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
----------------------	------------------	--------	--------

Kommentar: Inom hemtjänsten finns utmaningar för att nå upp till det aktiviteten säger. Riktade utbildningssatsningar i sociala system har genomförts under året. Enheten har också genomfört en förändring avseende sin organisation under året. Resultatet beräknas under kommande år generera positiva synergieffekter avseende genomförandeplanerna. På Sättra vård- och omsorgsboende har samtliga brukare en upprättad genomförandeplan. Detta har av respektive enhetschef kontrollerat genom stickprov på 10 % av genomförandeplanerna inför varje tertiärföljning samt bokslut. Inom assistansenheten upprättas en genomförandeplan inom 14 dagar från det att en ny brukare tillkommer. Assistansenhetens utmaningar ligger i att uppdatera gällande genomförandeplaner utifrån förändringar i beställningen. Vissa beställningar kan ha korta tidsintervaller vilket gör att genomförandeplanerna inte är i fas i den takt att nya beställningar tillkommer. Enheten har påbörjat en organisation för att komma i fas med genomförandeplanerna. Inom LSS- bostäder har samtliga brukare en aktuell genomförandeplan. Planerna uppdateras en gång per år eller tätare vid behov.

	Avdelningen ökar antalet avtalsuppföljningar där kontroll av genomförandeplan ingår också.	2012-04-24	2013-12-31

Kommentar: Socialtjänsten genomför årligen verksamhetsuppföljningar av verksamheterna enligt de riktlinjer som finns inom staden. De företag som Skärholmen ålagts att följa upp är också uppföljda för året.

	Beställarenheten bjuder in externa utförare för information och diskussion i nätverksträffar	2012-04-24	2013-12-31

Kommentar: Socialtjänstens beställarenhet samverkar med olika aktörer och verkar för ett gott samarbetsklimat med utförande verksamheter. Vi har under året bjudit in till information och samverkan i olika former.

Under april och november bjöds samtliga hemtjänstutförare som stadsdelen anlitar in till ett informationsmöte, och under oktober startades månadsvisa samverkansmöten. Under juni har enheten haft samverkansmöte med LSS gruppboende, som också kommer följas av nya planerade möten. Tanken är att utveckla samverkansformerna övergripande inom samtliga de områden vi hanterar för att ge brukarna bästa möjliga service kring beviljade insatser.

Under hösten har samverkan mellan Försäkringskassan och stadsdelarna gällande personlig assistans kommit igång igen.

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

2.4 Stockholms stad som arbetsgivare ska erbjuda spännande och utmanande arbeten

Uppfylls delvis

En kontinuerlig kompetensutveckling av chefer och medarbetare är viktig för vår verksamhets kvalitet och utveckling. Medarbetarsamtalet och den individuella utvecklingsplanen är grundläggande verktyg för styrning av medarbetarnas arbetsinsatser. Inom alla enheter pågår kontinuerligt kompetensutvecklingsinsatser som baseras på verksamhetens behov. Skärholmen har arbetat med flera insatser för att stärka prestations- och resultatinriktad styrning av arbetsinsatser. Bland annat har genomgång av Skärholmens lönekriterier, medarbetarsamtal och kopplingen mellan mål, prestation och lön genomförts av HR vid enheternas APT-möten.

Under året genomfördes en inventering bland deltidsanställda om intresset för heltid. Den visade att cirka en tredjedel ville gå upp på heltid. Under året erbjöds cirka 10 % av dessa medarbetare heltidsanställning.

Sjukfrånvaron ligger nu på 5,8 %, vilket innebär ungefär samma nivå som för 2012. De senaste årens trend med stadigt sjunkande sjukfrånvarotal verkar därför ha avmattats. Fortsatta systematiska insatser för att minska sjukfrånvaron har gjorts under året. Fokus har varit att förstärka eller skapa nya rutiner för tidiga samtal chef och medarbetare. Vid behov har även HR deltagit som resurser. Fortsatt aktivt samarbete sker med Previa, Försäkringskassan och med Arbetslivsresurs. Stadsdelen fortsätter att uppmuntra hälsofrämjande aktiviteter av olika slag. Exempelvis tillämpar vi friskvårdstimme, erbjuder bra rabatt på gymkort och har olika friskvårdsaktiviteter i stadsdelen.

Skärholmen på flera sätt arbetat aktivt med chefsutveckling. Stadsdelen anordnar regelbundna chefsträffar och HR har genomfört flera utbildningstillfällen i arbetsrättsliga frågor för avdelningarnas ledningsgrupper. Skärholmen har deltagit i projekt "Jobba Smartare", ett projekt som drevs i syfte att öka användning av IT-hjälpmiddel för samarbete och kommunikation. Projektet har gett gott resultat i förvaltningen.

Stadsdelen har tagit fram ett nytt arbetssätt för kompetens- och bemanningsplanering som kommer att implementeras under 2013.

Skärholmens värdegrund och Vision 2030 är viktiga styrdokument för verksamheterna. Värdegrund är väl förankrad och medarbetarna upplever att den har betydelse för både arbetsklimat och för verksamhetens brukare. Arbetsätt diskuteras och utvecklas kontinuerligt. Nya medarbetare får information om Vision 2030 och Skärholmens värdegrund när de börjar sin anställning. Skärholmen verkar för mångfald vid rekrytering, vilket tas upp i Skärholmens nya rekryteringsguide för chefer. I Skärholmens jobbannonser poängteras att Skärholmen arbetar för en jämn fördelning av kvinnor och män och att Skärholmen strävar efter en spridning i etnisk och kulturell bakgrund hos våra medarbetare.

Uppföljningen av jämställdhets- och mångfaldsplanen visar att Skärholmen arbetar med de aktiviteter som beskrivs i planen. Flera utvecklingsområden finns dock. Jämställdhets- och mångfaldsplanen behöver bli mer känd och

levande i verksamheten och att aktiviteterna i planen behöver konkretiseras. HR kommer utgå från detta när en ny plan arbetas fram för perioden 2014-2017.

Inom Skärholmens stadsdelsförvaltning råder en hög medvetenhet bland medarbetarna om värdegrundsarbetet, både bland kvinnor och bland män. Arbetsmiljön i Skärholmen anses generellt sett vara god. Stadsdelen har ett högt AMI – aktivt medskapandeindex för både kvinnor och män. Det fanns en skillnad mellan män och kvinnor i upplevelsen av möjlighet till återhämtning i arbetet genom anpassning av arbetet. Ett förhållande som stadsdelen ska se över nästa år. Cheferna i stadsdelen uttrycker en positiv och stödjande inställning till föräldraskap. Skärholmen har en hög andel utrikesfödda medarbetare och andelen har ökat mellan 2011 och 2012.

Lönekartläggningen påvisade en skillnad mellan kvinnor och män på några yrkesområden. Kvinnor har högre medellön för förskollärare, barnskötare och enhetschefer. Män har högre medellön för biståndsbedömare och fritidsledare. Genom kartläggningen för likvärdiga arbeten påvisades väsentligt högre lön för det icke kvinnodominerade yrket vaktmästare i jämförelse mot resterande gruppen.

Resultaten från medarbetarens enkät inom området diskriminering och kränkande särbehandling tyder på behov av åtgärder för att målen ska nås. Det är särskilt anmärkningsvärt att hela 16 % anger att kränkande särbehandling eller diskriminering förekommer på arbetsplatsen. Det är viktigt att frågor av denna art uppmärksammas mer under 2013.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Aktivt Medskapandeindex	80	80	fastställs 2012	2012

Kommentar: Skärholmens index för aktivt medskapande för 2012 ligger på en tillfredsställande nivå. Delaktighet i planering och utveckling av verksamheten är en viktig faktor. En annan viktig faktor är ett tydligt ledarskap som stödjer individens arbete och utveckling i enighet med verksamhetens behov.

 Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid	9,5 %	5 %	75 %	2012
--	-------	-----	------	------

Kommentar: Stadsdelen genomförde en inventering av samtliga deltidsanställda, och deras önskemål om att erbjudas en heltidsanställning enligt stadens riktlinjer. Genomgången visade att av förvaltningens 206 deltidsanställda svarade 65 personer att de var intresserade av att arbeta heltid. 92 medarbetare uttryckte att de inte var intresserade av en heltidsanställning. Under året har 6 medarbetare erbjudits heltidsanställning.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	--------	-------------	--------

 Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare	72 %	91 %	80 %	2012
--	------	------	------	------

Kommentar: Årsmålet för Skärholmen på 91 % fastställdes utifrån att svaren på nivå "mellan" och "hög" skulle sammanräknas för fråga 27. "Min chef ställer tydliga krav på mig" i medarbetarenkäten. Enligt stadens direktiv är det dock endast svar på skalan 8-10 som ska användas som måltal. Detta medför att Skärholmen inte uppnår det uppsatta målet. Det är dock viktigt att poängtera att andelen som bedömt frågan på skalan 8-10 har ökat, från 71 % år 2011 till 72 % år 2012.

Skärholmen har under året haft fortsatt fokus på tydlig organisation, ledarskap, medarbetskap och allas ansvar. Medarbetare engageras i verksamhetsplaneringen och stadsdelen har en tydlig process för medarbetarsamtal som resulterar i individuella utvecklingsplaner där planeringen grundar sig i de krav som verksamheten ställs inför. Skärholmens lönekriterier tydliggör att det är medarbetarens prestation som ligger till grund för lönesättning. Chefer får fått stöd till utveckling i sitt ledarskap genom insatser som chefsträffar och arbetsrättsliga genomgångar av HR.

 Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete	92 %	92 %	80 %	2012
---	------	------	------	------

Kommentar: Genom att medarbetarna involveras i enheternas verksamhetsplanering och att medarbetarsamtalen är tydliga och behandlar mål, aktiviteter och utvecklingsinsatser som behövs för att enheten ska kunna nå sina mål, blir uppdraget tydligt för medarbetaren. Stadsdelen har under året haft fokus på ökad kvalitet i medarbetarsamtalet och kommer att fortsätta detta arbete.

 Sjukfrånvaro (alla nämnder/bolag)	5,8 %	5,7 %	4,5 %	VB 2012
---	-------	-------	-------	---------

Kommentar: Utfallet 5,8 % innebär att årsmålet inte uppnås helt. Sjuktalet har trots det sjunkit något jämfört med föregående år då sjukfrånvarotalet var 5,9 %. De senaste årens kraftigt nedåtgående trend i sjukfrånvaron verkar nu ha planat ut. Under året har stadsdelen fortsatt sitt systematiska arbete med insatser för att minska sjukfrånvaron. Grunden i detta arbete är samtliga chefers tidiga kontakter med medarbetare som är sjukskrivna. Vid behov har HR, resurser från Previa eller arbetslivsresurs involverats. Syftet är att så tidigt som möjligt kunna identifiera behov av stöd eller andra insatser. Exempel på åtgärder är begäran om medicinsk utlåtande från Previa, tillfällig förändring av arbetsuppgifter eller att medarbetaren helt byter arbetsuppgifter. Inom förskolan har även Medhelp utgjort en resurs i detta arbete. En ny rutin har tagits fram som ska bidra till att försäkringskassans handläggare blir involverade tidigare i de enskilda fallen.

NÄMNDMÅL:

Hälsan ökar och sjukfrånvaron minskar.

Den trend med stadigt minskad sjukfrånvaro som varit de senaste åren inom stadsdelen tycks ha avstannat. Utfallet 5,8 % ligger i paritet med värdet för 2011, 5,9 %. Det betyder att årsmålet inte nås fullt ut. Det är framförallt den mellanlånga sjukfrånvaron som bidrar till detta, även om det blivit en minskning i detta frånvarointervall, från 1,35 % (2011) till 1,23 % för 2012. För den korta och långa sjukfrånvaron uppnås målen. Utfallet är detsamma för den korta jämfört med föregående år, medan långtidssjukfrånvarotalet är något lägre för 2012.

Stadsdelen har fortsatt sitt arbete under året med åtgärder i syfte att minska sjukfrånvaron. Åtgärder som genomförts är bland annat samtal mellan chef och medarbetare vid upprepade frånvaro och chefskontakt med HR vid korttidsfrånvaro vid fler än fyra tillfällen eller efter 14 dagars sammanhängande frånvaro. Vi följer Stockholm stads rehabiliteringsprocess och använder oss av företagshälsovården Previa, Försäkringskassan och Arbetslivsresurs i vårt rehabiliteringsarbete. Fokus under året har varit att förstärka rutiner för tidiga samtal chef och medarbetare. Detta gäller såväl vid sjukfrånvaro som vid andra former av arbetsrelaterade problem. I dessa fall ofta tillsammans med resurser från HR.

Exempel på övriga hälsofrämjande aktiviteter är möjlighet till friskvårdstimme som erbjuds medarbetare ifall arbetet tillåter, rabatter på gymkort och gemensamma fritidsaktiviteter utanför arbetstiden. Att aktivt tillämpa Skärholmens värdegrund har utgjort en viktig del i förvaltningens hälsoarbete.

Insatser för att öka medarbetarnas delaktighet i arbetet och i verksamhetsmålen ska bidra till ökat engagemang och ökad arbetsmotivation, och därmed bidra till ökad hälsa. Vi har även haft fortsatt prioritet i arbetet med att låta medarbetare få större delaktighet i arbetet och i verksamhetens mål.

Förvaltningen har arbetat systematiskt med resultaten från medarbetarenkäten. Inom samtliga enheter har chefen tillsammans med sina medarbetare tagit fram en handlingsplan med tre prioriterade områden. Merparten av samtliga enheter har genomfört åtgärderna i handlingsplanerna. Skärholmens värdegrund är väl känd bland våra medarbetare (96 % enligt medarbetarenkäten) och bidrar till ett positivt arbetsklimat på våra arbetsplatser.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
 Andel korttidssjukfrånvaro	2,96 %	3 %	VB 2012

Kommentar: Utfallet 2,96 % innebär att årsmålet nås. Vi bedömer att våra rutiner för tidiga insatser vid sjukfrånvaro har, och kommer att ge fortsatta positiva effekter.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
----------------------	------------------	--------	--------

 Andel långtidssjukfrånvaro	1,76 %	1,8 %	VB 2012
--	--------	-------	---------

Kommentar: Långtidssjukfrånvaron för året var 1,76 %, vilket betyder att förvaltningens årsmål nås. Däremot kan vi notera att den dramatiska minskning av den långa sjukfrånvaron som vi haft under de senaste åren har mattats av. Arbetet med att minska frånvaron har dock fortsatt genom chefers aktiva insatser och med hjälp av HR-specialister. HR har även regelbundna träffar med försäkringskassans handläggare.

 Andel sjukfrånvaro mellan 15-90 dagar	1,23 %	0,9 %	VB 2012
---	--------	-------	---------

Kommentar: 1,23 % i utfall för den mellanlånga sjukfrånvaron innebär att årsmålet 0,9 % inte uppnås. Sjukfrånvaron i detta intervall tycks även vara relativt konstant och har senaste åren legat i intervallet 1,1 % - 1,5 %. Cheferna följer upp frånvaron enligt förvaltningens rutiner för att klargöra orsaker, och behov av eventuella stödinsatser.

 Frisknärvaro	94,2 %	94,3 %	2012
--	--------	--------	------

Kommentar: Skärholmen har haft fortsatt stort fokus på att skapa hälsosamma arbetsplatser. Vår utgångspunkt är att medarbetare som mår bra, trivs och är delaktiga i arbetet bättre bidrar till att målen i verksamheten uppnås. Vi har också stort fokus på delaktighet i arbetet och i verksamhetens målsättningar, till exempel är medarbetarna aktivt involverade i arbetet med verksamhetsplanerna. Värdegrundsarbetet har även förra året stått högt på agendan. Skärholmens värdegrund är väl känd bland våra medarbetare och bidrar till att vi har ett positivt arbetsklimat på våra arbetsplatser.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

 Möjlighet till friskvård erbjuds medarbetare	2008-01-01	2014-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar: Alla medarbetare erbjuds friskvårdsaktiviteter samt friskvårdstimme om arbetet så tillåter. Medarbetare har möjlighet att köpa rabatterade gymkort till förmånligt pris. Gemensamma friskvårdsaktiviteter genomförs regelbundet på enheterna, t ex lunchpromenader, bowlingkvällar och teaterbesök. Stadsdelen uppmuntrar deltagande i lopp och tävlingar och erbjuder subventionerade anmälningsavgifter. Band annat deltog ett 40-tal medarbetare inom förvaltningen i det s k Skärholmsloppet. Personalen vid LSS-bostäderna har haft arbetsplatsträffar med hälsotema under året, vilket har varit mycket uppskattat av medarbetarna.

 Regelbundna uppföljningar av sjukfrånvaron vid varje enhet	2008-01-01	2014-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar: Cheferna har följt upp sjukfrånvarotalen varje månad i syfte att klargöra behov av särskilda åtgärder. Varje chef genomför samtal med sjukskrivna medarbetare enligt förvaltningens rutiner. Samtalet kompletteras vid behov med medicinskt utlåtande från Previa och ibland med möte tillsammans med försäkringskassan.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Alla enheter ska arbeta med förbättringsåtgärder utifrån resultat från medarbetarundersökningen. Åtgärderna ska följas upp systematiskt. Kommentar: Handlingsplaner utifrån resultaten från medarbetarenkäten har tagits fram på varje enhet. Merparten av de framtagna och prioriterade åtgärdsområdena har genomförts under året. För några enheter återstår ett visst arbete.	2012-01-01	2014-12-31	
Tidiga och systematiska insatser vid korttidsfrånvaro. Kommentar: Förvaltningen har en rutin för tidiga insatser vid sjukfrånvaro som innebär att chefen alltid ska kontakta HR för vidare utredning och bedömning när medarbetarens frånvaro överstiger fyra gånger på sex månader eller är längre än 14 dagar. Efter samråd med HR tar därefter chefen ställning till åtgärd. En första och viktig åtgärd kan vara att ha samtal chef och medarbetare, eventuellt tillsammans med HR. Syftet är att klargöra orsaker till frånvaron och diskutera eventuella behov av förändringar i arbetssituationen, eller andra arbetsrelaterade faktorer som kan ha samband med sjukfrånvaron. I vissa fall behövs även förstärkta medicinska underlag från Previa. Inom många enheter kontakter chefen medarbetaren efter 3 dagars sjukfrånvaro.	2011-01-01	2014-12-31	

NÄMNDMÅL:

Medarbetare och chefer stöds i att utveckla sin kompetens utifrån verksamhetens behov

Uppfylls helt

En kontinuerlig kompetensutveckling av chefer och medarbetare är viktig för vår verksamhets kvalitet och utveckling. Medarbetarsamtalet och den individuella utvecklingsplanen är grundläggande verktyg för styrning av medarbetarnas arbetsinsatser i verksamheten. I Skärholmen genomförs medarbetarsamtalet under årets första kvartal. Medarbetarenkäten visar att andelen medarbetare som anser sig ha haft medarbetarsamtal har ökat betydligt, från 81 % till 90 %.

Skärholmen har arbetat med flera insatser för att stärka mer prestations- och resultatnriktad styrning av arbetsinsatser med hjälp av medarbetarsamtal, individuella utvecklingsplaner och tydliga lönekriterier.

Under november/december gjorde HR stickprov på enheter för att stämma av hur organisationen arbetar med medarbetarsamtal och individuella utvecklingsplaner. Vid jämförelse med liknande stickprov som gjordes för 2011 kan vi se tydliga förbättringar i form av ökad kvalitet på medarbetarsamtal och de individuella utvecklingsplanerna. Av stickproven framkom dock att det krävs mer arbete för att få arbetssättet att fungera fullt ut.

Stadsdelen har på flera sätt arbetat aktivt med chefsutveckling. Förvaltningen anordnar regelbundna chefsträffar där goda exempel lyfts fram och där chefer får möjlighet att utbyta erfarenheter. HR har vid fyra tillfällen genomfört arbetsrättsutbildning för avdelningarnas ledningsgrupper. De områden som har berörts är hantering av övertalighet och rekrytering, den arbetsrättsliga modellen, rehabilitering och hantering vid misskötsamhet. Utbildningarna grundar sig på den behovsinventering som HR gjorde i ledningsgrupperna under 2011.

Inom alla enheter pågår kontinuerligt kompetensutvecklingsinsatser som baseras på verksamhetens behov. Flera medarbetare inom såväl äldreomsorgen som inom LSS-bostad har genomgått utbildning genom projekt Arbetsam. Hemtjänsten och beställarenheten har tävlat i kvalitetsutmärkelsen. Flera chefer inom äldreomsorgen har under året gått socialstyrelsens uppdragsutbildning kring värdegrundsarbetet. Inom socialtjänsten prioriteras kompetensutveckling i evidens- och kunskapsbaserade metoder. Utbildning av socialsekreterare i motiverande samtal har fortsatt. Inom förskolan erbjuds olika satsningar för att öka antalet utbildade förskollärare samt öka övrig personalens kompetens. Tre förskolechefer har avslutat sin rektorsutbildning. Utbildning i PIM (Praktisk It och Mediekompetens) har fortsatt för personal i förskolan under 2012.

Projektet Jobba Smartare (UCC, Unified Communications & Collaboration) där tio inspiratörer från förvaltningen har deltagit är avslutat. Projektet syftade till att prova användning av nya hjälpmedel för samarbete och kommunikation; Lync för chat, onlinemöten och delning av skrivbord samt samsarbetsytor för att underlätta samarbete och kommunikation är hjälpmedel som ingått. Projektet har gett gott resultat i förvaltningen.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Individuella utvecklingsplaner ska säkerställa att medarbetarnas kompetens underhålls och utvecklas. Vid medarbetarsamtalet ska en plan tas fram som är kopplad till verksamhetens mål. Kommentar: I samband med det årliga medarbetarsamtalet ska chef och medarbetare tillsammans ta fram en individuell utvecklingsplan. Utvecklingsplanen ska ta med mål och aktiviteter för medarbetaren som har koppling till verksamhetens mål och till medarbetarens utförande av arbetet. Planen blir ett viktigt styrdokument. Vid stickprov som HR genomförde i slutet av året framkommer att verksamheten har kommit en bra bit i detta arbetssätt, men att det fortfarande finns behov av utveckling.	2008-01-01	2014-12-31	
✓ Alla medarbetare ska få en genomgång av lönekriterierna och löneprocessen av sin chef.	2011-01-01	2012-12-31	

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar: Målsättningen för 2012 var att alla medarbetare skulle få en genomgång av Skärholmens lönekriterier, medarbetarsamtal och kopplingen mellan mål, prestation och lön. HR tog fram presentationsmaterial och chefer hade en möjlighet att antingen bjuda in HR för att göra genomgång på arbetsplatsträff, eller att själva ombesörja genomgången för egen arbetsgrupp. Under året har HR besökt cirka 75 % av stadsdelens enheter.

NÄMNDMÅL:

Verksamheterna utvecklas i samklang med vår värdegrund och vision 2030

 Uppfylls helt

Verksamheterna arbetar utifrån Vision 2030 och Skärholmens värdegrund. Skärholmens värdegrund är väl förankrad i verksamheten och medarbetarna upplever att värdegrunden har betydelse för både arbetsklimat och för verksamhetens brukare. Dialog mellan brukare, medborgare, medarbetare och politikerna sker vid nämndsammanträden, utskott och i stadsdelens olika råd. I det dagliga arbetet diskuteras kontinuerligt organisation, arbetssätt, god etik, måluppfyllelse samt behov av förändringar på kort eller på längre sikt. Nyanställda får information om både Vision 2030 och Skärholmens värdegrund. Medborgarna har möjlighet att lämna förslag, klagomål och synpunkter som kan leda till direkta förändringar i verksamheten.

Skärholmen verkar för mångfald vid rekrytering, vilket tas upp i Skärholmens nya rekryteringsguide i ett avsnitt om etik, mångfald och jämställdhet. I Skärholmens jobbannonser poängteras att Skärholmen arbetar för en jämn fördelning av kvinnor och män och gärna ser en spridning i etnisk och kulturell bakgrund hos våra medarbetare.

Alla enheter inom äldreomsorgen arbetar med äldreförvaltningens värdegrund, Skärholmens värdegrund och de nationella riktlinjerna för vård av personer med demenssjukdom. De boende på LSS-bostäder har ett centralt boenderåd för att påverka sin vardag. Utifrån förskolans läroplan samt de politiska uppdragen utvecklas verksamheten kontinuerligt av personal, barn och föräldrar tillsammans.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
----------------------	------------------	--------	--------

 Andel medarbetare som anser att värdegrunden har betydelse för brukarna på deras arbetsplats	96 %	90 %	2012
--	------	------	------

Kommentar: Utfallet för frågan visar att det finns en mycket god förankring av värdegrunden i verksamheten och att medarbetarna också upplever att värdegrunden har mycket stor betydelse för brukarna.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
----------------------	------------------	--------	--------

 Andel medarbetare som uppfattar att värdegrunden har betydelse för arbetsklimatet	94 %	80 %	2012
---	------	------	------

Kommentar: Utfallet för frågan visar att det finns en mycket god förankring av värdegrunden i verksamheten och att värdegrunden har påverkan på arbetsklimatet.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

 Skärholmen ska revidera rekryteringsprocessen för att säkerställa att processen är kompetensbaserad och att diskriminering inte förekommer	2008-01-01	2014-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar: Stadsdelens rekryteringsprocess har setts över. En rekryteringsguide och en mall för behovsanalys och kravprofil har upprättats som stöd för stadsdelens chefer. Rekryteringsguiden innehåller ett avsnitt om etik, mångfald och jämställdhet där det uttryckligen står att mångfald ses som en tillgång och att arbetsgivaren särskilt ska anstränga sig för att få sökanden av underrepresenterat kön. HR sköter sedan förra året publicering och granskning av samtliga annonser. I alla annonser har texten " Vi arbetar för en jämn fördelning av kvinnor och män och ser gärna en spridning i etnisk och kulturell bakgrund hos våra medarbetare. Vi är övertygade om att mångfald leder till utveckling" införts.

 Vi ska skapa medvetenhet och delaktighet bland medarbetarna om vårt värdegrundsarbete och vision 2030. Skärholmens värdegrund ska förankras i organisationen så att alla känner till innehållet.	2011-01-01	2014-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar: Vid nyanställning introduceras nya medarbetare i Skärholmens värdegrund och Vision 2030. I det dagliga arbetet diskuteras kontinuerligt organisation, arbetssätt, god etik, måluppfyllelse samt behov av förändringar på kort eller på längre sikt.

KF:S INRIKTNINGSMÅL 3:
3. Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet att "Budgeten ska vara i balans" uppnås inte. Nämndens resultat före resultatöverföringen är -23,7 mnkr. Efter resultatöverföringar på totalt 3,2 mnkr blir underskottet mot budget 20,5 mnkr. Störst underskott visar individ och familjeomsorg med 10,4 mnkr, förskola med 4,2 mnkr och äldreomsorg med 7,2 mnkr samt Stöd och service till funktionsnedsatta med 4,7 mnkr.

Budgethållning förutsätts utan att äventyra kvalitet och stabilitet i verksamheterna och ekonomiska prognoser och analyser ingår i berörda chefers ansvar och uppdrag. Varje månad har chefer med budgetansvar med stöd av administrativa avdelningen tagit fram prognos på årsutfall för 2012. Nämndens kraftigt försämrade resultat i förhållande till årets prognoser föranleder ökat fokus på att förbättra rutinerna för uppföljning och dialogen med verksamheterna samt omedelbara åtgärder för att förhindra fortsatta underskott.

Delar av underskottet beror på engångskostnader under året. Förskoleverksamhetens underskott belastas till stor del av kostnader av engångskaraktär, cirka 6,6 mnkr, som uppstått i samband med lokalförändringar och som verksamheten inte åtgärdat då kostnaderna blev kända sent på året.

En omstrukturering har gjorts avseende förvaltningens centrala lokaler vilket har inneburit flyttkostnader om ca 6,8 mnkr, flytten innebär dock att hyreskostnaderna minskar under kommande år.

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
3.1 Budgeten ska vara i balans

 Uppfylls delvis

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar (alla nämnder)	102,13 %	100 %	100 %	VB 2012
 Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar (alla nämnder)	102,5 %	100 %	100 %	VB 2012

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Nämndens prognossäkerhet T2 (alla nämnder)	97,38 %	100 %	+/- 1 %	2012

NÄMNDMÅL:

Skärholmens budget ska vara i balans

 Uppfylls delvis

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Budget, sjukfrånvaro och åtaganden följs upp varje månad med närmaste chef. Arbetet sker i dialog med medarbetarna vid arbetsplatsträffar	2008-01-01	2014-01-31	
 Dialogmöten om kvalitet och budget sker tre gånger per år med alla medarbetare på alla nivåer	2008-01-01	2014-01-31	

Kommentar: Vi genomför dialoger på tre nivåer i stadsdelen, enhetsdialoger, avdelningsdialoger och förvaltningsdialog. Dialogerna är en förutsättning för att styrning och uppföljning ska få genomslag och dessa följer vår budgetprocess.

Analys av resultaträkning – Uppföljning av driftbudget

Ram 2012

Kommunfullmäktiges ram för Skärholmen inför 2012 var 942,6 mnkr. I samband med tertialrapporterna har nämnden erhållit 10 mnkr för prestationsförändringar och 10,8 mnkr budgetjusteringar. Prestationsförändringarna gäller stöd till funktionsnedsatta om 9,2 mnkr, förskolan om 1,5 mnkr och introduktion av flyktingar om -0,7 mnkr. Stor del av budgetjusteringarna berör verksamheten för stadsmiljö och avskrivningar och internräntor sammanlagd om 4,7 mnkr och stöd till funktionsnedsatta om 2,9 mnkr. Även verksamheten för äldre (0,3 mnkr), förskolan (0,8 mnkr) ekonomiskt bistånd (1,6 mnkr) och fritidsverksamheten (0,5 mnkr) har fått ökade budgetram under året. Efter årets förändringar har stadsdelen 963,4 mnkr i netobudget.

Bokslut 2012

Bokslutet visar ett underskott på -23,7 mnkr före resultatfond. Resultatfonden från 2011 har ett överskott om 5,6 mnkr att tas i anspråk under 2011 och till år 2013 kommer ett överskott om 2,4 mnkr att överföras, vilket påverkar

årets resultat med 3,2 mnkr mot budget. Efter resultatfond kvarstår ett underskott om -20,5 mnkr.

I underskottet ingår engångskostnader om 13,4 mnkr. 6,8 mnkr för omstrukturering av administrativa lokaler, 3,2 mnkr rivning av förskolor, 2,4 avslutat projektering av förskola och 1,0 verksamhetsanpassning av förskolelokal (Concordiavägen).

De största avvikelserna mot budget finns inom individ- och familjeomsorgen -10,4 mnkr, äldreomsorgen -7,2 mnkr, förskolan -4,2 mnkr stöd till funktionsnedsatta -4,7 mnkr och arbetsmarknadsåtgärder +3,7 mnkr.

Bokslutets nettokostnad är 987,1 mnkr. Kostnaderna uppgår totalt till 1109,5 mnkr. Intäkterna visar -122,3 mnkr. Av kostnaderna utgör personalkostnaderna 486,6 mnkr, vilket är 43,8 % av kostnaderna. Lokalkostnader inklusive hyror är 76,9 mnkr (6,9 %), ekonomiskt bistånd 81,0 mnkr (7,3 %), entreprenadköp av verksamhet 366,6 mnkr (33,0 %) och övriga kostnader 98,4 mnkr (8,9 %).

Äldreomsorg

Verksamheten redovisar ett underskott om -7,5 mnkr före resultatfond. Underskottet återfinns inom beställarenheten med ett underskott om -9,3 mnkr med anledning av främst ökade behov i förhållande till budget. Dessutom har budgetramen höjts med endast 2,7 % för 2012 medan ersättningsnivåer inom hemtjänst och särskild boendeform har höjts med 5,50 % respektive 3,97 % vilket innebär en real budgetminskning och förväntad volymminskning. Inom hemtjänstinsatser uppgår underskottet till -5,4 mnkr och inom särskild boendeform till -3,4 mnkr. Budgeten har under året minskats med 0,3 mnkr för historiska flyttare inom trygghetsboende. Till stadsdelen har fem personer flyttat för boende på Edsåtra vård- och omsorgsboende vilket även har ökat kostnaderna. Alla ärenden har prövats noggrant och redogjorts för inom ärendedragningar i syfte att se över alla kostnader.

Utförare inom äldreomsorg redovisar sammantaget ett överskott. Hemtjänst redovisar ett mindre underskott om -0,2 mnkr. Enheten är resultatenhet och har från tidigare år ett överskott om +0,3 mnkr. Sättra vård- och omsorgsboende (demensvård) redovisar ett underskott om -4,9 mnkr. Antalet tomma platser har ökat under året och uppgår till 15 i slutet av året. En avdelning har under året omvandlats till profilboende för personer med kognitiv svikt vilket har ökat intäkterna. Enheten arbetar även aktivt med marknadsföring i form av annons i press, nyhetsbrev, öppet hus och medverkan på Skärholmsdagen samt en dag för anhöriga i stadshuset. Profilboenden och medelreserv redovisar ett sammanlagt överskott om +5,3 mnkr. Lokaler visar ett överskott om +1,2 mnkr tack vare att nya verksamheter har tagit tomma ytor i anspråk.

Resultatfonden visar ett överskott om 0,2 mnkr vilket ger -7,2 mnkr netto efter resultatfond.

Stöd och service till funktionsnedsatta

Verksamheten redovisar sammantaget ett underskott om -4,7 mnkr. Underskottet återfinns i huvudsak inom beställarenheten med -4,1 mnkr. Under året har behoven ökat inom SoL-insatser: Bostad med särskild service enligt SoL -1,3 mnkr, Korttidsboende SoL -0,8 mnkr och KBH SoL -0,5 mnkr. Ökade kostnader för resor har medfört ett underskott om -0,3 mnkr. Även för några LSS-insatser har kostnaderna ökat under hösten inom Daglig verksamhet och Bostad med särskild service. Ett ärende har fått avslag för ökade prestationer inom särskild redovisning. Försäkringskassan drar även in eller avslår ansökningar om LASS vilket resulterar i ansökningar om insatser och beslut för stadsdelen. Det innebär att kommunen i högre utsträckning får bära kostnadsansvaret än tidigare.

Utförarenheterna redovisar sammantaget ett överskott om +0,6 mnkr. Totalt ingår 12 gruppboendestäder, 8 av dem följer budgeten med ett mindre eller större överskott och 4 av dem har underskott. Bidragande faktorer för överskottet är bland annat låg sjukfrånvaro och låg mertid/övertid samt en restriktiv schematäckning. Förklaring till underskottet för de 4 enheterna beror dels på den höga vårdtyngden hos brukarna, dels på att det där bor relativt få brukare som har lägre omsorgsnivå.

För lokaler redovisas sammanlagt ett underskott om -0,9 mnkr beroende på lägre hyresintäkter och ökade kostnader. Underskott om -0,3 mnkr finns även inom enheten för kontaktpersoner beroende på ökade lönekostnader.

Arbetsmarknadsåtgärder redovisar ett överskott om +3,7 mnkr, vilket motsvarar prognosen. Merparten av överskottet var en reserv för ökade kostnader för barn- och ungdomsvård.

Ekonomiskt bistånd redovisar ett överskott om 1,6 mnkr. Kostnader för ekonomiskt bistånd uppgår till 81 mnkr vilket motsvarar budgeten. Under året betalade förvaltningen 0,9 mnkr lägre ersättning för ekonomiskt bistånd än förra året. Det berodde på att antalet hushåll har minskat under året. Överskottet ligger på intäkter och lägre kostnader för handläggning. Kostnaderna för boende på hotell och vandrarhem har minskat. Ytterligare sänkningar av boendekostnaderna beräknas ske genom boende i stadsdelens sociala projekt på Sättra gård. Genom att erbjuda fler försörjningsstödstagare offentligt skyddat arbete har det ekonomiska biståndet minskat.

Felaktiga utbetalningar och bidragsbrott har utretts och beslut om återkrav på sammanlagt 575 tkr har fattats. Återkraven beror på oriktiga uppgifter från de sökande. Den besparing stadsdelen gjort på att utreda felaktiga utbetalningar uppgår till drygt 130 tkr.

Individ- och familjeomsorg

För barn och unga har vi ett underskott om -9,2 mnkr, vilket är 0,2 mnkr bättre än novemberprognosen. Vårdkostnaderna har ökat med ca 1,0 mnkr jämfört med förra året. Det största ökningen finns inom §12 vården. Stads-

delen har haft höga kostnader för ungdomar som ofta har en kombinerad problematik och är i behov av insatser från både socialtjänst och psykiatri. Vi försöker involvera landstinget och hitta lösningar för samfinansiering, men det har varit svårt att nå fram till överenskommelser. Då det varit möjligt har insatser erbjudits i mindre kostsamma, öppnare former. Anmälningar som rör våld mot kvinnor och barn är fortsatt högt och har varit den vanligaste enskilda utredningsorsaken. För att utveckla och strukturera arbetssätt har socialtjänsten under året startat ett relationsvårdsteam. I behandling och insatser är målsättningen att stärka de resurser som finns i familj och nätverk. Inriktningen är att hitta hållbara lösningar i öppenvård och att öka insatserna för barn och unga i deras närmiljö. De flesta öppenvårdsinsatser för barn, unga och deras familjer har genomförts av stadsdelens egna behandlingsenheter - Team 127 och boendestöd. Framnäsgruppen AB har utfört familjebehandling på stadsdelsnämndens uppdrag.

Socialpsykiatri redovisar ett underskott om -1,7 mnkr vilket är 0,9 mnkr sämre än förra prognosen. Underskottet ligger under utförardelen, merparten i Frösätra specialboende. Utförarverksamheten har påbörjat ett effektiviseringsarbete som visar gott resultat på årets sista månader men det kunde inte kompensera det dåliga resultatet på årets första halvår. Under året har förvaltningen rustat upp det socialpsykiatriska boendet, Solholmen då vi har använt de sista 200 tkr som vi hade kvar från Socialstyrelsen.

Vuxenvården har en budget i balans. Vi har fått ökade vårdkostnader under året för LVM vård och skyddat boende jämfört med förra året.

Introduktion av nyanlända flyktingar

Resultatet blev 0,2 mnkr i överskott på grund av statsbidragsintäkter. I samband med tertialrapport 2 återlämnade vi 0,7 mnkr från budgeten på grund av prestationsförändringar. Stadsdelen har inga personer kvar som uppbär introduktionsersättning.

Förskoleverksamhet

Förskoleverksamheten visar -7,3 mnkr underskott mot budget före resultatdispositioner. Resultatenheterna inom förskolan har utnyttjat 3,0 mnkr av sin resultatfond om 5,3 mnkr som enheterna har med sig från 2011. Efter resultatdispositioner redovisar förskoleverksamheten ett underskott om - 4,3 mnkr. Samtliga förskoleenheter visar underskott. Underskottet inom förskoleverksamheten beror till stor del på kostnader av engångskaraktär sammanlagd om 6,6 mnkr. Förvaltningen betalade ersättning för restvärdeskostnader för förskolelokaler på Stångholmsbackarna och Frimuravägen som SISAB rivit, projekteringskostnader för en ny förskola på Idholmsvägen och anpassning av förskolelokaler på Concordiavägen. En del av underskottet har balanserats med överskott från specialförskolan Clavis, lägre kostnader för barn med behov av särskilt stöd samt minskade behov av barnomsorg på obekvämt arbetstid.

Antalet barn i kommunal förskoleverksamhet har i snitt ökat från 1382 år 2011 till 1410 år 2012. Antalet föräldrar som sökt och beviljats vårdnadsbidrag har i år varit 133 (112 heltid och 21 deltid). Kostnader för vårdnadsbidrag har uppgått till 1,8 mnkr i år mot 2,1 mnkr förra året. Stadsdelen har kompenserats för sina kostnader i samband med bokslut.

Totala kostnader för förskoleverksamheten uppgår till 217,0 mnkr och intäkterna till 14,9 mnkr. Motsvarande siffror för 2011 är 209,3 mnkr respektive 18,2 mnkr. Kostnaderna har ökat med 7,7 mnkr jämfört med 2011 och beror till stor del av restvärdekostnader om 3,1 mnkr och projekteringskostnader om 2,5 mnkr som aktiverats under 2012. Ökade kostnader för renovering och upprustning av Concordiavägen 27 om 1,0 mnkr har genomförts för att personal och barn ska kunna vistas i lokalerna. Intäkterna har minskat med 3,3 mnkr jämfört med 2011 och beror till stor del av att fler förskoleavdelningar byggdes under 2011 jämfört med innevarande år. Stimulansbidrag för utbyggnad av en ny förskoleavdelning på Vårholmsbackarna har beviljats i samband med T2 om 0,8 mnkr under 2012.

Årets löneöversyn har medfört en ökad personalkostnad om cirka 2,8 mnkr. Budgetjustering om 1,2 mnkr för satsning av lärarlöner har jämnat ut en del av ökningen.

Barnomsorgsgarantin har uppfyllts för 2012.

Fritidsverksamhet

Resultatet uppgår till ett underskott om - 0,9 mnkr. Den ökade kostnaden inom fritidsverksamheten beror på högre lokalkostnader och städkostnader jämfört med vad som budgeterades för 2012. Kulturverksamhetens kostnader för Skärholmsdagen och Nationaldagen blev högre jämfört med planen och bidrog därmed till underskottet inom fritidsverksamheten. Kostnader för upphandling hade inte tagits med i budgeten och kostnaderna om 0,2 mnkr för 2012 minskade därmed resultatet.

Förvaltningsgemensam administration

För förvaltningsadministrationen har vi ett överskott om +1,3 mnkr vilket motsvarar i stort novemberprognosen. Överskottet återfinns inom personal-kostnader (vakanta tjänster) och diverse intäkter.

Stadsmiljö

För skötsel av park- och barmark inom stadsmiljöverksamheten har vi med ett överskott om +1,0 mnkr merparten beror på lägre kostnader för vinterväghållning. Förvaltningen har fått budgetjustering om 2,0 plus 1,6 mnkr för skötselåtgärder i Sätterskogens naturreservat. Det användes för att göra siktluckor i området och slyröja där det behövdes inom naturreservatet.

Övrigt

Förvaltningen har reserverat medel om 6 mnkr i en buffert för oförutsedda utgifter. Medlet användes i år för omstrukturering av administrativa lokaler

vilket kostade 7,4 mnkr var av 0,6 mnkr inventarieinvesteringar. Omstruktureringskostnaden är dock en extraordinär kostnad som härrör sig endast till året 2012. Under augusti flyttade förvaltningens administrativa verksamhet och myndighetsutövning ihop i samma byggnad. Under de närmaste tre åren beräknas hyreskostnaderna bli 5,4 mnkr lägre enligt det nya avtalet. Vi räknar också med samordningsvinster för det administrativa arbetet, till exempel reception.

Resultatenheter

Från år 2011 har resultatenheterna med sig överskott som kan användas i verksamheten under 2012. Detta gäller förskolorna (5,3 mnkr) samt äldreomsorgen (0,3 mnkr), totalt överfört överskott 5,6 mnkr.

Beräkningen inför vilket resultat som resultatenheterna kommer att föra med sig till 2013 visar totalt ett överskott om 2,4 mnkr (2,3 mnkr avser förskolor och 0,1 mnkr avser äldreomsorg).

Analys av balansräkning

Kundfordringar (konto 15xx)

Kundfordringarna har ökat från 7,8 mnkr 2011 till 12,6 mnkr. Förändringen är störst på stadsinterna fordringar.

Momskonton (konto 16xx)

Vid årsbokslut regleras momsens mot finansförvaltningen så att momsfordran blir nollställd.

Fodringar hos staten (konto 1651)

Fordran har minskat med -12,8 mnkr jämfört med årsbokslut 2011 och uppgår nu till 4,0 mnkr. Minskningen beror på att hanteringen av stadens kommunövergripande statsbidrag överfördes till Arbetsmarknadsförvaltningen fr.o.m. den 1 januari i år.

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter (konto 17xx)

Förutbetalda kostnader, främst avseende hyror och övriga interimsfordringar, uppgår till 23,3 mnkr. Posten har inte förändrats nämnvärt.

Förskottskassa (konto 191x)

Stadsdelsnämndens förskottskassa uppgår till 400 000 kr.

Kontot 1911 skall endast uppta summan av utlämnade underförskottskassor. Det finns 23 st. utlämnade underförskottskassor på sammanlagt 73 000 kr. Antal förskottskassor har minskat med 6 st. jämfört med årsbokslut 2011.

Leverantörsskulder (konto 25xx)

Leverantörsskulderna uppgår till 58,8 mnkr vid vilket är 10,9 mnkr högre än föregående år.

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter (konto 29xx)

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter har minskat med 6,4 mnkr. Förändringen är störst på upplupna kostnader mot externa leverantörer.

Investeringar

Investeringar i parker och grönområden

Förvaltningen har fått utökad investeringsbudget i tertialrapport 1 om 4 mnkr för tillgänglighetsåtgärder. Budgeten för parkinvesteringar var sammanlagt 11,0 mnkr varav 10,7 mnkr användes under året. Förvaltningen har slutfört byggnationen av parkleken Ekholmen och Flamingoparken. Flamingoparken med vattenlek var ett samarbetsprojekt med Stockholmsbygg. Budgetmedlet för tillgänglighetsåtgärder användes för att renovera och tillgänglighetsanpassa trappor inom förvaltningens område. Vi har även påbörjat projekteringen av puckelbollplan och skatebana som ingår i en större investering runt Västerholmstråket.

Investeringar av inventarier

Av 4,2 mnkr budget har förvaltningen använt 1,6 mnkr. Under året anskaffades två bilar, en gas och en elbil, för verksamhetens behov. Förvaltningen har även investerat i nya kontorslokaler i samband med flytten och vid nyöppnade förskoleavdelning på Sätträgsdalsvägen.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Nämnden har inte haft försäljning av anläggningstillgångar.

Betydande projekt som inte är investeringar

Inom äldreomsorgen har medel erhållits för projekt som fortsätter efter 2012 eller som avslutas och ska återredovisas.

Projektet Teambaserat arbetssätt syftar till en samsyn mellan yrkeskategorierna inom ett demensboende om hur den demenssjuke ska tas om hand. Det har erhållits 487 500 kr från Socialstyrelsen och projektet avslutas och återredovisas under 2013.

Projektet Ungdomsbesök i vård- och omsorgsboende syftar till att öka ungdomars intresse för arbete inom äldreomsorgen. Det har erhållits 275 000 kr från Äldreförvaltningen och projektet pågår till april 2013

Kostprojekt syftar till att förbättra måltidssituationerna och livsmedelshygienen för de äldre inom stadsdelen. Projektet är avslutat och återredovisas till Socialstyrelsen.

Projektet Aktiviteter för äldre avser att höja kvaliteten i vården och omsorgen genom kulturella aktiviteter, sinnesstimulering, hjärngym, dans samt fortbildning till personal i taktil massage, baskunskap i sällskapsdans och

om aktiviteterna och kulturens betydelse för ett gott åldrande. Projektet är avslutat och återredovisas till Socialstyrelsen.

Projektet Anhörigstöd syftar till att förstärka och utvidga stödet till anhöriga som hjälper och vårdar närstående. Medel har erhållits från Socialstyrelsen och det har balanserats 486 tkr till 2013. Övergår till en egen verksamhet inom äldreomsorgen efter att medlen är förbrukade.

Ombudgeteringar

Nämnden begär inte några ombudgeteringar.

Medel för lokaländamål

Stimulansbidrag för utbyggnad av förskolelokal beviljades i T2 om 0,8 mnkr och avser en ny avdelning på förskolan Rosengården i Vårberg. Bidrag utgår med ett fast belopp om 0,8 mnkr per nytilkommen avdelning.

Nämnden har erhållit ersättning för förskolor med hög hyra om 0,3 mnkr för 2012.

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

3.2 Alla verksamheter staden finansierar ska vara effektiva

Uppfylls delvis

Vi uppfyller målen med effektivitet, men inte årsmålet för indikatorn kvalitetsutmärkelse på grund av att en enhet som skulle tävlat har valt att delta vid senare tillfälle, i samband med omorganisation vid chefsbyte.

Under året samlokaliserar förvaltningen administrativa och myndighetsutövande verksamheter. Det ger minskade kostnader för lokaler och samordningsvinster för personal. Flytten medfört dock initiala obudgeterade kostnader 2012 för bland annat ombyggnation och flyttkostnader, vilket delvis täcks av den avsatta bufferten.

Vi strävar efter en platt organisation med tydliga ansvarsområden för en effektiv styrning och ledning. Uppföljning av ekonomi, kvalitet och statistik sker kontinuerligt för att säkerställa att tillgängliga resurser används effektivt och möter medborgarnas förändrade behov. Dialogmöten hålls där samtliga verksamheter deltar för erfarenhetsutbyten och lärande av varandra. Verksamheterna utvecklas kontinuerligt i enlighet med omvärlden och samverkar. Vi räknar med att administrationens andel av budgeten håller sig inom beslutat mål.

Vi strävar efter att nyttja resurserna effektivt i verksamheterna och tar vara på andras goda erfarenheter, samarbetar och bildar kompetenscentrum med andra stadsdelar. Goda exempel beskriver vi under rubriken Övrigt.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Administrationens andel av de totala kostnaderna (alla nämnder)	3,06 %	3,4 %	minska	2012
 Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen (alla nämnder)	2 st	3 st	tas fram av nämnden	2012

NÄMNDMÅL:

Stadsdelsnämndens resurser utnyttjas effektivt för medborgare och brukare

 Uppfylls helt

Samtliga verksamheter inom Skärholmens stadsdelsförvaltning har genomgång av ekonomin varje månad tillsammans med budgetcontroller. Ekonomi och resurser diskuteras på enheternas arbetsplatsträffar. Förvaltningen arbetar med att samlokalisera flera verksamheter och administration. Vi arbetar för att hitta externa finansiella parter till projekt i stadsdelen, tar till vara andras goda erfarenheter, samarbetar och bildar kompetenscentrum med andra stadsdelar. Cheferna vikarierar för varandra vid frånvaro.

I socialtjänsten är utgångspunkten att insatser ska bedrivas utifrån evidensbaserat socialt arbete och i behandling används behandlingsmodeller som har stöd i forskning. Behandling och insatser för barn och unga genomförs till stor del av stadsdelens egna öppenvårdsresurser som ungdomsteamet Team 127, träningslägenheter med boendestöd och Framnäs AB som utför behandling i närmiljön på stadsdelsnämndens uppdrag. I varje ärende finns målet med insatsen formulerad i en genomförandeplan. Måluppfyllelse granskas och följs upp. Inom socialpsykiatrin finns behov av att samordna vårdplaner med landstinget i ärenden, där det krävs ett tätare samarbete. Vi samverkar mellan enheterna i förvaltningen för att hitta gemensamma lösningar och för att dra nytta av varandras kompetens och resurser på ett effektivt sätt.

Förskolan effektiviserar verksamheten genom att bland annat samordna personal och lokaler under sommar- och juledigheter. Förskolan informerar föräldrar om resurser som finns att tillgå i stadsdelen genom förskolornas hemsidor.

Synpunkter och klagomål

Vi har ett väl inarbetat sätt att hantera klagomål. Vår inställning är att klagomål bidrar till verksamhetsutveckling. Klagomålshanteringens gång är att varje klago-

mål oavsett källbärare, e-post, skriftligt, annat registreras/ diarieförs av registrator. Klagomålet skickas omgående till ansvarig avdelningschef för bedömning/åtgärd. Registrator gör utdrag till förvaltningsledningen/ förvaltningsledningsmöte en gång per månad där respektive klagomåls status fastställs. Detta för att säkerställa att klagomål ej glöms bort/ ”faller mellan stolarna”. Är ärendet åtgärdat och klart skrivs detta in i ärendehanteringssystemet. Begreppet åtgärdat innebär i det här sammanhanget att en återkoppling till brukaren/medborgaren som framfört synpunkten/klagomålet skett där det är möjligt (vissa klagomål är anonyma) Den avdelning som ”äger” klagomålet utför återkopplingen för att direkt kunna svara på eventuella följdfrågor eller annat som brukaren/ medborgaren vill ha hjälp med.

Samhällsservice

Samhällsservice har fått in 61 klagomål och 12 synpunkter. Elva av klagomålen berör Medborgarkontoret. De synpunkter som inkommit till Medborgarkontoret handlar om saknaden av deklaraionslådor och att inte Servicekontoret finns kvar. Övriga synpunkter och klagomål som inkommit till Samhällsservice handlar om parkskötseln, trafik etc. Merparten handlar om nedskräpning och dylikt. Avdelningens uppmuntrar medborgare att lämna in synpunkter och klagomål och målsättningen är att genom dessa ständigt kunna förbättra verksamheten. Det som inte berör vår verksamhet vidarebefordras alltid till den det berör.

Förskola, fritid

Barn, unga och fritid har fått in 14 klagomål och 3 synpunkter. De synpunkter som har inkommit handlar om beslut om ej erbjuden förskoleplats, bemötande från personal och stora barngrupper. Samtliga klagomål har utretts och besvarats.

Socialtjänsten

Socialtjänsten har fått in 85 klagomål och 6 synpunkter. 48 klagomål gäller missnöje med handläggning/handläggare, 12 av klagomålen gäller saknaden av telefon i receptionen, 7 klagomål gäller tillgängligheten till handläggare och 14 klagomål gäller äldre och funktionsnedsatta som till exempel för lite vårdtimmar, och fel boenden, 4 klagomål gäller till exempel bemötande och hög ljudnivå under 127 sommarfestival. Samtliga klagomål har utretts och besvarats. En del av synpunkterna gäller receptionen. Alla synpunkter är åtgärdade. Socialtjänsten anser att klagomål och synpunkter är bra och utvecklande för verksamheten. Vi arbetar för att ha en bra kommunikation med brukare och medarbetare.

Omsorg om äldre och funktionshinder

Omsorg om äldre och funktionshinder har fått in 17 klagomål och 5 synpunkter. 3 klagomål gäller missnöje med personalen. 7 klagomål gäller enskilda ärenden inom äldreomsorgen. 3 klagomål gäller trygghet i hemmet, till exempel försvunna saker från brukarens hem. 1 klagomål handlade om maten. 2 av klagomålen rörde felaktig avgift samt lång utredningstid. Samtliga klagomål har utretts och besvarats. 3 av synpunkterna som inkommit gäller beröm till personalen eller beröm till verksamheten. 1 synpunkt handlade om fråga om boende och 1 handlade om utskickad enkät. Synpunkter och klagomål är viktiga för att kunna förändra en verk-

samhet. Vi arbetar ständigt för att ha en bra kommunikation mellan brukare och medarbetare.

Stab

Staben har fått in 2 klagomål och 1 synpunkt. Ett klagomål har vidarebefordrats till Micasa som handlägger ärendet och det andra klagomålet har överlämnats till Polisen då ärendet inte tillhör förvaltningen.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Skärholmens stadsdelsnämnd har fått in 1 synpunkt över det planerade moské bygget i Skärholmen.

Övrigt

Goda exempel:

Samhällsservice

Skärholmsloppet är ett av årets nya och framgångsrika evenemang. Projektet kom igång genom initiativ från förvaltningen och genomfördes i samarbete med Löparakademien, polisen och näringslivet. Ett stort deltagande av både vuxna och barn tillsammans med familjer, supporters, åskådare och arrangörer gjorde loppet till en folkfest i hälsans tecken.

Ett projekt med tunnelkonst i tunnel mellan Skärholmen och Kungens Kurva har genomförts av förvaltningen i samarbete med Huddinge kommun. Tunnelkonsten består av Skärholmselevers målningar och bilder. Därmed har antalet utsmyckade tunnlar i Skärholmen vuxit till 13. Arbetet med tunnelkonst är i Skärholmen ett sätt att göra framförallt unga medborgare delaktiga i utformningen av sin närmiljö. Det bidrar också till att skapa en trygg och tilltalande utemiljö för alla medborgare. En av tunnarna finns representerad i en konstbok.

Projektet Walk 127 har tillsammans med Skärholmens fastighetsägare och Trafikkontoret startats under året. Ungdomar från föreningen "Lika till lika" anlitas för att göra tillsynsvandringar i Vårberg och Skärholmen och rapportera sådant som är trasigt, klotter, nedskräpning med mera till berörda parter. Förutom att bidra till underhåll av Skärholmens utemiljö har detta projekt bidragit till ökad samverkan mellan förvaltningen, föreningslivet och privata aktörer.

Förvaltningen har under året påbörjat utvecklingen av nya arbetssätt för ökad delaktighet och dialog i Skärholmen – kallat "Det mobila medborgarkontoret". Verksamheten har besökt de fem öppna förskolorna, rådet för funktionshindersfrågor, pensionärsrådet och SPP samt deltagit vid samtliga medborgarmöten såväl som andra aktiviteter i stadsdelen med målet att utveckla och utöka den lokala områdessamverkan. Förvaltningen har i och med detta lyckats nå ett utökat antal medborgare och utvecklingen arbetssättet kommer att fortsätta.

Socialtjänsten

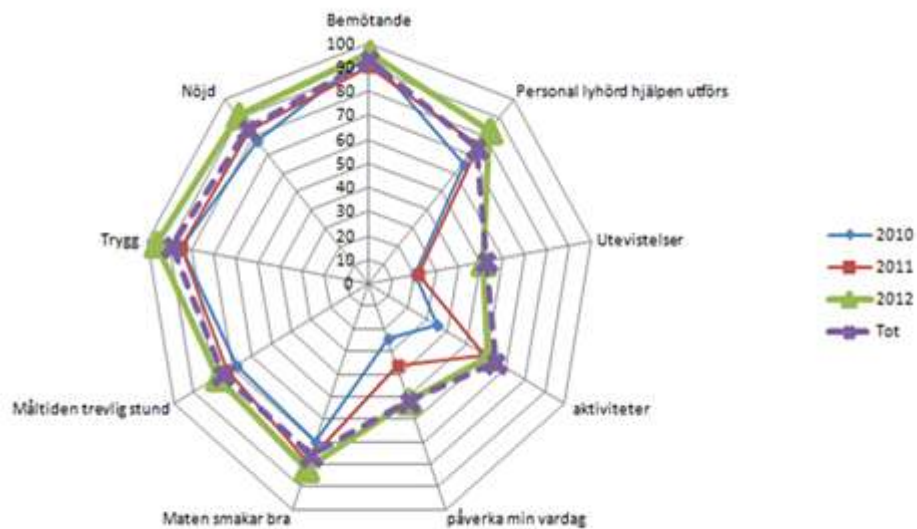
Förvaltningen har under sommaren anordnat många fritidsaktiviteter för ungdomar där även ungdomar med funktionsnedsättning deltog. Sommarlovsprogrammet har innehållit många aktiviteter och gett barn och ungdomar i stadsdelen en meningsfull fritid under sommaren. Det har gett en positiv effekt i stadsdelen och såväl förvaltningen som andra aktörer, till exempel polisen, har upplevt att sommaren generellt har innehållit ett litet antal negativa incidenter. Särskilt lyckade satsningar har varit "127 sommarfestival" samt "127 vinterfestival" som har varit välbesökta och innehållit uppskattade aktiviteter. Sommar- och vinterfestivalerna har även gett många ungdomar feriejobb och har även givit ett flertal sin första arbetslivserfarenhet.

Förskola och fritid:

Implementeringen av projektet "praktisk IT- och mediekompetens" (PIM) har varit lyckat i stadsdelen. Tack vare en bred förankring av projektet på avdelnings- och enhetsnivå har genomslagskraften av PIM varit betydande. Personalen på förskolorna har hunnit överföra kunskapen från projektet direkt till sin yrkesroll och använder nu IT-verktyg dagligen i verksamheten, till exempel för att föra pedagogisk dokumentation, under föräldraträffar eller för att introducera nya pedagogiska metoder med barnen. Intresset för att använda IT-verktyg i verksamheterna har ökat och förvaltningen har gjort en satsning på Ipads som alla kommunala förskolor i Skärholmen numer har tillgång till och använder i sitt dagliga arbete.

ÄoF

Sett över en treårsperiod har Sättra vård- och omsorgsboende ökat sitt resultat inom samtliga område i brukarundersökningen. Ett omfattande utvecklingsarbete i form av flera projekt, till exempel aktivitetsprojektet och teambaserat arbetssätt kan vara en förklaring till den ökade nöjdheten. I förhållande till mätningarna 2010 och 2011 har nöjdheten med utevistelser ökat markant. Under året har en ny matleverantör anlitats vilket kan vara en orsak till ökningen på frågan om maten smakar bra.

Bilagor

- Bilaga 1 Ekonomibilaga 1 resultat
- Bilaga 2 Ekonomibilaga 2
- Bilaga 3 Sammanställning av projekt genom Söderortsvision VB 2012 ny
- Bilaga 4 Redovisning av internkontrollplan år 2012
- Bilaga 5 Sammanställning av inkomna synpunkter och klagomål år 2012
- Bilaga 6 Sammanställning av inkomna medborgarförslag 2012
- Bilaga 7 Kvalitetsredovisning Förskola
- Bilaga 8 Uppföljning Jämställdhetsplanen 2012
- Bilaga 9 Lex Sara redovisning
- Bilaga 10 Nyckeltal